

TEHTÄVÄNMÄÄRITTELY EUROOPPALAINEN KAUPUNKIALOITE – INNOVATIIVISET TOIMET

KOLMAS EUI-IA-EHDOTUSPYYNTÖ
06/05/2024 – 14/10/2024

06/05/2024

Co-funded by
the European Union

Sisällysluettelo

1.	JOHDANTO	2
2.	TUKIKELPOISET VIRANOMAISET – KUKA VOI HAKEA TUKEA	3
2.1	ENSIMMÄINEN LUOKKA	4
2.2	TOINEN LUOKKA	4
2.3	KOLMAS LUOKKA	6
2.4	TUKIKELPOISIA KAUPUNKIVIRANOMAIKIA KOSKEVAT YHTEISET VAATIMUKSET	6
3.	KOLMAS EUI-IA-EHDOTUSPYYNNÖN AIHEIDEN KATTAVUUS	8
3.1	ENERGIASIIRTYMÄ.....	8
3.2	TEKNOLOGIA KAUPUNGEISSA	17
4.	HANKKEEN VAIHEET	25
5.	RAHOITUSPERIAATTEET.....	27
6.	HANKKEIDEN GENERATION SUUNNITTELU JA KEHITTÄMINEN	28
6.1	KUMPPANUUS	28
6.2	HANKKEEN TOIMENPIDELOGIIKKA JA TYÖSUUNNITELMA.....	32
6.3	ASiantuntijoiden tuki	33
6.4	SIIRTO	33
6.5	KUSTANNUSLUOKAT.....	36
7.	HAKUPROSESSI.....	37
8.	VALINTAPROSESSI.....	38
8.1	TUKIKELPOISUUDEN TARKISTUS	39
8.2	STRATEGINEN ARVIOINTI.....	40
8.3	OPERATIIVINEN ARVIOINTI.....	41
8.4	ARVIOINNIN PISTEYTYSJÄRJESTELMÄ.....	42
8.5	AVUSTUKSEN HAKIJOITA KOSKEVAT POISSULKEMISPERUSTEET	42
9.	KÄYNNISTYSVAIHE AND JA SOPIMUKSENTEKO	44
10.	MITEN SAADA APUA	45
11.	TÄRKEIMMÄT PÄIVÄMÄÄRÄT	45

1. JOHDANTO

Vuosien 2021–2027 koheesiopoliittiseen lainsäädäntöpakettiin sisältyy eurooppalaisen kaupunkialoitteen perustaminen (säädetty Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta 24 päivänä kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 2021/1058 12 artiklassa¹ – EAKR/koheesiorahasto-asetus) – Euroopan unionin väline, joka on **ohjelmakaudella 2014–2020 toteutetun innovatiivisia kaupunkitoimia koskevan aloitteen seuraaja**. Tämä uudenlainen aloite on olennainen väline, jolla tuetaan kaikenkokoisia kaupunkeja, kehitetään valmiuksia ja tietämystä, tuetaan innovointia ja kehitetään siirrettäviä ja laajennettavissa olevia innovatiivisia ratkaisuja Euroopan unionin (EU) kannalta merkittäviin kaupunkihaasteisiin. Perimmäisenä tavoitteena on innostaa kaupunkialueita käyttämään koheesiopoliittikan keskeisiä ohjelmia, jotka sisältävät testattuja innovaatioita, ja erityisesti niitä, jotka saavat tukea Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) EAKR:stä/koheesiorahastosta annetun asetuksen²³ artiklassa määriteltyihin erityistavoitteisiin, ja vahvistaa kaupunkien innovaatiovalmiuksia edunsaajina tai välittäjinä näiden rahastojen hallinnoinnissa.

Yksi eurooppalaisen kaupunkialoitteen (European Urban Initiative, EUI) ja erityisesti sen innovatiivisia toimia koskevan osa-alueen (Innovative Actions Strand, EUI-IA) päätavoitteista on jatkaa innovatiivisia kaupunkitoimia koskevan aloitteen käynnistämää tukea **tarjoamalla kaupunkiviranomaisille kaikkialla Euroopassa tilaa ja resursseja tunnistaa ja kokeilla (kokeiluhankkeiden avulla) uusia innovatiivisia ratkaisuja toisiinsa kytkeytyviin ja monitahoisiin kestäväan kaupunkikehitykseen liittyviin paikallisiin haasteisiin**. EUI-IA:n avulla kaupunkiviranomaisilla on mahdollisuus testata, miten uudet ja testaamattomat ratkaisut toimivat käytännössä ja miten ne vastaavat tosielämän monimutkaisuuteen. Muiden maiden kumppanikaupungit (siirtokumppanit) seuraavat kokeilujen prosesseja ja tuloksia, mikä tukee ja vahvistaa testattujen innovatiivisten ratkaisujen siirrettävyyttä ja toistettavuutta kaikkialla EU:ssa.

Kaupunkiviranomaisten olisi tartuttava EUI-IA:n tarjoamaan tilaisuuteen kokeilla innovatiivisia lähestymistapoja ja työmenetelmiä ”tavanomaisten hankkeiden” ulkopuolella” (joita voitaisiin rahoittaa ”perinteisistä” rahoituslähteistä, kuten EAKR:n pääohjelmista). EUI-IA:n avulla kaupungit voivat muuttaa kunnianhimoisia ja luovia ideoita prototyypeiksi, joita voidaan testata todellisissa kaupunkiympäristöissä. Toisin sanoen EUI-IA tukee kokeiluhankkeita, jotka ovat liian riskialttiita rahoitettaviksi perinteisistä rahoituslähteistä edellyttäen, että ne ovat erittäin innovatiivisia ja kokeellisia.

Euroopan komission ehdottamat yhtä tai useampaa aihealuetta koskevat EUI-IA-hankkeet valitaan ehdotuspyyntöjen kautta. (EY). EUI:n EAKR:n kokonaisbudjetti on 450 miljoonaa euroa, josta 75

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1058, annettu 24. päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32021R1058>. EAKR-kohtaiset erityistavoitteet määritellään kussakin yksittäisessä innovatiivisia toimia koskevassa eurooppalaisen kaupunkialoitteen ehdotuspyynnössä.

² Sama kuin edellä.

prosenttia on varattu EUI-IA-lohkon tukemiseen. Kukin hanke voi saada enintään 5 miljoonaa euroa EAKR:n yhteisrahoitusta, ja hanke on toteutettava enintään 3,5 vuoden kuluessa.

EUI:n hallinnoinnista vastaa EY:n aluepolitiikan pääosasto (DG REGIO) välillisen hallinnoinnin kautta. Euroopan komissio on nimennyt Hauts-de-France (Ranska) -alueen EUI:n toteuttamisesta vastaavaksi valtuutetuksi yksiköksi. EUI:n pysyvä sihteeristö on perustettu avustamaan valtuutettua yksikköä ja varmistamaan EUI:n päivittäinen hallinnointi.

Tällä tehtävänmäärittelyllä valtuutettu yksikkö pyytää tukikelpoisia viranomaisia jättämään hanke-ehdotuksia kolmas EUI-IA-ehdotuspyynnön puitteissa. Tähän ehdotuspyyntöön on varattu EAKR:n ohjeellinen 90 miljoonan euron budjetti.

Tässä asiakirjassa esitetään EUI-IA:n kolmas ehdotuspyynnön vaatimukset ja menettely. Sitä tulee lukea yhdessä EUI-IA-ohjeiden, hakemuslomakkeen kohteliaisuutta koskevan valmisteluasiakirjan ja muiden EUI:n verkkosivustolla julkaistujen ehdotuspyyntöön liittyvien asiakirjojen kanssa.

2. TUKIKELPOISET VIRANOMAISET – KUKA VOI HAKEA TUKEA

Seuraavat viranomaiset voivat hakea tukea EUI-IA:n toteuttamiseen:

- **Ensimmäinen luokka:** Mikä tahansa kaupunkiviranomainen paikallisessa hallinnollisessa yksikössä, joka on määritelty Eurostatin kaupungistumisasteen (DEGURBA) mukaan kaupungiksi tai esikaupungiksi (vastaa Eurostatin DEGURBA-koodia 1 tai DEGURBA-koodia 2) ja jossa on vähintään 50 000 asukasta.
- **Toinen luokka:** Paikallisista hallintoyksiköistä koostuva kaupunkiviranomaisten yhteenliittymä tai ryhmittymä, jolla on organisoidun taajaman oikeudellinen asema ja jossa enemmistö (vähintään 51 %) asukkaista asuu paikallisissa hallintoyksiköissä, jotka on määritelty Eurostatin kaupungistumisasteen (DEGURBA) mukaan kaupungeiksi tai esikaupungeiksi (DEGURBA-koodin 1 tai DEGURBA-koodin 2 mukaisesti) ja joiden yhteenlaskettu kokonaisväkiluku on vähintään 50 000.
- **Kolmas luokka:** Kaupunkiviranomaisten yhteenliittymä tai ryhmittymä, jolla ei ole organisoidun taajaman oikeudellista asemaa ja jossa kaikki mukana olevat kaupunkiviranomaiset (pääasiallinen kaupunkiviranomainen ja asiaan liittyvät kaupunkiviranomaiset) ovat paikallisia hallintoyksiköitä, jotka on määritelty Eurostatin kaupungistumisasteen (DEGURBA) mukaan kaupungeiksi tai esikaupungeiksi (DEGURBA-koodi 1 tai DEGURBA-koodi 2), ja joiden yhteenlaskettu kokonaisväkiluku (kaupungin pääviranomainen ja asiaan liittyvät kaupunkiviranomaiset) on vähintään 50 000 asukasta.

Ainoastaan edellä määritellyt tukikelpoiset kaupunkiviranomaiset voivat jättää hakemuslomakkeen EUI-IA-ehdotuspyynnön puitteissa.

Paikallisten hallintoyksiköiden määritelmä, luokittelu kaupungistumisasteen mukaan ja asukaslukuja koskevat luvut perustuvat EUI-IA-vastaavuustaulukossa annettuihin tietoihin (https://www.urban-initiative.eu/sites/default/files/2024-05/EUI-IA_Call_3_Correspondence_table.xlsx). Tätä taulukkoa käytetään tukikelpoisuuden tarkistuksen tärkeimpänä viiteasiakirjana. Hakijoita pyydetään tarkistamaan tukikelpoisuutensa vastaavuustaulukosta ja toimittamaan tiedot hallinnollisiin rajoihinsa sisältyvistä paikallisista hallintoyksiköistä ja asukasluvusta. Ennen hakulomakkeen täyttämistä suositellaan vahvasti tukikelpoisuuden itsearviointia (edellä mainitun vastaavuustaulukon perusteella). Jos EUI-IA-vastaavuustaulukoon sisältyvien tietojen tulkintaan liittyy puutteita, epä johdonmukaisuuksia tai epävarmuuksia, hakijoita kehoitetaan ottamaan yhteyttä pysyvään sihteeristöön ennen hakulomakkeen täyttämistä ja lähettämistä. Valintamenettelyn aikana pysyvä sihteeristö tarkistaa hakukelpoisuuden yksinomaan hakulomakkeessa annettujen tietojen perusteella. Jos hakijan asema tukikelpoisena hakijana on epävarma, pysyvä sihteeristö on yhteydessä kaikkiin asiaankuuluviin kumppaneihin, Eurostat mukaan luettuna, tukikelpoisuuden määrittämiseksi.

2.1 ENSIMMÄINEN LUOKKA

- Kunnat, kaupungit ja alueet, joiden hallinnolliset rajat vastaavat yhtä paikallista hallintoyksikköä. Tällöin paikallinen hallintoyksikkö luokitellaan kaupungiksi ja esikaupungiksi kaupungistumisasteen mukaan (koodi 1 ja/tai 2 vastaavuustaulukon sarakkeessa Kaupungistumisaste), ja sillä on oltava vähintään 50 000 asukasta.
- Kunnat/kaupungit, joiden hallinnollisiin rajoihin kuuluu useita paikallisia hallintoyksiköitä. Näin on Portugalin, Irlannin, Kreikan, Maltan ja Latvian kuntien/kaupunkien osalta, joissa Eurostatin paikallisen hallintoyksikön määritelmä ei vastaa kuntia/kaupunkeja vaan kuntien ulkopuolisia yksiköitä (piirikuntia) tai tilastoyksiköitä (vaalipiirejä). Tässä tapauksessa kunta/kaupunki voi olla tukikelpoinen vain, jos sen asukasluku on yhteensä 50 000 ja jos enemmistö (vähintään 51 prosenttia asukkaista) asuu paikallisissa hallintoyksiköissä, jotka luokitellaan kaupungeiksi tai esikaupungeiksi kaupungistumisasteen mukaan (vastaavuustaulukon sarakkeessa "Kaupungistumisaste" oleva koodi 1 ja/tai 2).

2.2 TOINEN LUOKKA

Järjestäytyneet taajamat, jotka ovat kaupunkiviranomaisten yhteenliittymiä/ryhmittymiä ja täyttävät seuraavat kriteerit:

- Tunnustetaan kansallisessa lainsäädännössä viralliseksi paikallishallinnon tasoksi (joka eroaa alue- ja maakuntatasosta), ja kunnan/kaupungin on liityttävä ylikunnalliseen organisaatioon

(tämän vuoksi tähän luokkaan ei lueta yhdistyksiä, jotka on perustettu vapaaehtois pohjalta, tiettyä tarkoitusta varten ja/tai kestoaltaan rajoitetuksi ajaksi).

- Muodostuu vain kunnasta/kaupungista (tähän luokkaan ei siis lueta yhdistyksiä, joissa on mukana muita laitoksia, kuten yliopistoja, kauppakamareita jne.)
- Kansallisessa lainsäädännössä vahvistetut erityisvaltuudet, jotka asianomaiset kunnat ovat siirtäneet EUI-IA-hankkeen kannalta merkityksellisille politiikan aloille. Yhteenliittymiä pyydetään antamaan tarkat viittaukset kansalliseen lainsäädäntökehykseen. Järjestäytyneillä taajamilla on yksinomainen toimivalta EUI-IA-hankkeen kannalta merkityksellisten politiikan alojen suunnittelussa ja täytäntöönpanossa.
- Erityinen poliittinen (mukana olevien kuntien välillinen edustus) ja hallinnollinen (oma henkilöstö) rakenne.

Esimerkkejä EUI-IA:n puitteissa tukikelpoisista organisoiduista taajamista ovat:

- Ranska: Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération, Etablissements Publics Territoriaux (EPT) ja Communautés de Communes.
- Italia: Vain Città Metropolitane ja Unione di Comuni. Huomioikaa, että Consorzi, Gruppi di Azione Locale (GAL), Convenzione dei Comuni tai muut järjestäytyneet taajamat, joita ei Italian kansallisen lainsäädännön (Testo Unico degli Enti Locali) mukaan pidetä paikallisviranomaisina, eivät ole tukikelpoisia.
- Saksa: Landkreis.
- Espanja: Mancomunidades ja Area Metropolitana Barcelona. Huomioikaa, että "Diputaciones provinciales" (maakuntahallitukset) katsotaan maakunnallisiksi elimiksi, eikä niitä näin ollen hyväksytä tukikelpoisiksi organisoiduiksi taajamiksi.
- Portugali: Comunidades Intermunicipais (CIM).

Eurooppalaisia alueellisen yhteistyön yhtymiä (EAYY), joiden kumppanuudet koostuvat ainoastaan kaupunkiviranomaisista (kuten edellä on määritelty) ja joilla on erityistä toimivaltaa EUI-IA-ehdotuspyynnön kannalta merkityksellisten politiikkojen suunnittelussa ja täytäntöönpanossa, pidetään järjestäytyneinä taajamina, ja siksi ne voivat jättää hakemuksen EUI-IA-ehdotuspyyntöjen puitteissa pääasiallisena tai asiaan liittyvinä kaupunkiviranomaisina. EAYY:t, joiden kumppanuuksiin kuuluu muita organisaatioita (esim.: jäsenvaltioita, alueviranomaisia, yhdistyksiä, yliopistoja jne.) ei katsota organisoiduiksi taajamiksi, eivätkä ne voi hakea pääasiallisina tai asiaan liittyvinä kaupunkiviranomaisina, mutta ne voivat liittyä toteutuskumppaneina tukikelpoisen kaupunkiviranomaisen jättämään ehdotukseen.

EUI-IA:n puitteissa organisoituja taajamia pidetään yhtenä kaupunkiviranomaisena, joka edustaa kaikkia mukana olevia kuntia/kaupunkeja. Tästä syystä organisoidun taajaman toimittamassa hanke-

ehdotuksessa tämä on ilmoitettava pääasiallisena kaupunkiviranomaisena. Järjestäytyneiden taajamien tukikelpoisuuden tarkistamiseksi pysyvä sihteeristö tarkistaa, että niiden kokonaisväkiluku on vähintään 50 000 ja että suurin osa (vähintään 51 prosenttia) asukkaista asuu taajamaan kuuluvissa paikallisissa hallintoyksiköissä, jotka on luokiteltu kaupungeiksi tai esikaupungeiksi kaupungistumisasteen mukaan.

2.3 KOLMAS LUOKKA

Kaikki kaupunkiviranomaisten yhteenliittymät (kansalliset/alueelliset kaupunkiviranomaisten yhteenliittymät, alueelliset sopimukset, kehitysalueet jne.) sekä yksittäiset kaupunkiviranomaiset, joilla ei ole virallista yhteistyösopimusta mutta jotka haluavat hakea tukea yhdessä, voivat hakea tukea nimeämällä mukana olevista kunnista/kaupungeista pääasiallisen kaupunkiviranomaisen ja mainitsemalla muut asiaan liittyvinä kaupunkiviranomaisina.

Tukikelpoisia ovat kaikki osallistuvat kaupunkiviranomaiset (pääasiallinen kaupunkiviranomainen ja asiaan liittyvät kaupunkiviranomaiset), jotka on tunnustettu paikallisiksi hallintoyksiköiksi ja jotka on luokiteltu kaupungeiksi tai esikaupungeiksi Eurostatin kaupungistumisasteen mukaan (DEGURBA-koodi 1 tai DEGURBA-koodi 2). Jos kaupunkiviranomaisilla on useampi kuin yksi paikallinen hallintoyksikkö hallinnollisissa rajoissaan, sovelletaan samoja kaupungistumisasteen määrittelyn sääntöjä, jotka on kuvattu kohdassa 2.1. Pääasiallisen ja asiaan liittyvien kaupunkiviranomaisten välistä suhdetta ei tarvitse virallistaa hakemuslomaketta jätettäessä. Jos ehdotus hyväksytään ja sitä tuetaan, suhde on virallistettava kumppanuussopimuksella (pysyvä sihteeristö toimittaa pääasialliselle kaupunkiviranomaiselle mallin).

Aikaisemmat kokemukset osoittavat, että yksittäiset hankkeet, joita toteuttavat yhteenliittymät tai kaupunkiryhmittymät, joilla ei ole organisoidun taajaman asemaa ja jotka koostuvat yli kolmesta kaupunkiviranomaisesta (pääasiallinen ja asiaan liittyvät kaupunkiviranomaiset), jotka eivät ole alueellisesti yhteydessä toisiinsa, ovat vaarassa menettää johdonmukaisuutensa ja niillä on vaikeuksia saada aikaan merkittäviä tuloksia. Näin ollen suositellaan, että tukea hakevien kaupunkiviranomaisten yhteenliittymien ja/tai ryhmittymien (jotka eivät ole organisoituja taajamia) olisi oltava alueellisesti lähekkäisiä ja pyrittävä rajoittamaan osallistuvien asiaan liittyvien kaupunkiviranomaisten lukumäärää.

2.4 TUKIKELPOISIA KAUPUNKIVIRANOMAISIA KOSKEVAT YHTEISET VAATIMUKSET

Edellä kunkin tukikelpoisten kaupunkiviranomaisten erityisryhmän osalta esitettyjen periaatteiden lisäksi seuraavia periaatteita sovelletaan kaikkiin tukikelpoisiin kaupunkiviranomaisiin EUI-IA:n puitteissa:

- Kaikkien kaupunkien viranomaisten on sijaittava jossakin EU:n jäsenvaltiossa.

- Ainoastaan edellä määritellyt tukikelpoiset kaupunkiviranomaiset voivat jättää hakemuslomakkeen EUI-IA-ehdotuspyynnön puitteissa. Toteutuskumppanin toimittaman hakulomakkeen kelpoisuus evätään.
- Kaupunkiviranomaiset (kuten edellä on määritelty) voidaan mainita hanke-ehdotuksessa ainoastaan pääasiallisina ja/tai asiaan liittyvinä kaupunkiviranomaisina. Toteutuskumppaneiden luokka on varattu ainoastaan laitoksille ja/tai organisaatioille, joita ei ole tunnustettu kaupunkiviranomaisiksi EUI-IA:n puitteissa.
- Jos innovatiiviset ratkaisut edellyttävät kaupunki- ja maaseutualueiden rajapintaa tai toiminnallista aluetta koskevaa lähestymistapaa, toteutuskumppaneiksi voidaan ottaa paikallisia hallintoyksiköitä, jotka on määritelty maaseuduksi niiden kaupungistumisasteen mukaan (Eurostatin DEGURBA-koodi 3). Huomioikaa, että niiden asukasmäärää ei lasketa mukaan 50 000 asukkaan vähimmäiskynnyksen saavuttamiseen. Maaseuduksi määriteltujen paikallisten hallintoyksiköiden sisällyttäminen hakemukseen on perusteltava selkeästi hakulomakkeessa.
- Kaupunkiviranomainen tai organisoitu taajama voi osallistua vain yhteen hanke-ehdotukseen kunkin ehdotuspyynnön puitteissa (vaikka hanke-ehdotukset esitettäisiin saman ehdotuspyynnön eri aihealueilla). Sääntöä sovelletaan myös asiaan liittyviin kaupunkiviranomaisiin (kunta voi olla mukana vain yhdessä hanke-ehdotuksessa, olipa se sitten pääasiallinen kaupunkiviranomainen tai asiaan liittyvä kaupunkiviranomainen).
- Kaupunkien viranomaiset, jotka ovat jo saaneet tukea EUI-IA:n aiemman ehdotuspyynnön yhteydessä hyväksymässä hankkeessa, eivät voi toimittaa uutta hakulomaketta.
- Kaupunkiviranomaisten on noudatettava rahoituksen ulkopuolelle jättämistä koskevia vaatimuksia (lisätietoja on jäljempänä kohdassa 8.5 "Avustuksen hakijoita koskevat poissulkemisperusteet" ja EUI-IA-ohjeiden luvussa 3.3 "Avustuksen hakijoita koskevat poissulkemisperusteet").

Kunnan/kaupungin kokonaan tai osittain omistamia virastoja ja yrityksiä (esim. energia- ja jätehuollon, talouskehityksen, matkailun edistämisen jne. alalla) ei pidetä paikallisina hallintoyksiköinä, eikä niitä näin ollen voida tunnustaa tukikelpoisiksi kaupunkiviranomaisiksi. Nämä organisaatiot voivat kuitenkin osallistua kumppanuuteen toteutuskumppaneina (lisätietoja toteutuskumppaneiden tehtävistä ja vastuualueista on EUI-IA-ohjeiden luvussa 2.1.2 "Typology of the European Urban Initiative – Innovative Actions Partners").

Huomioikaa, että kun kyseessä ovat kaupunkiviranomaisten yhteenliittymät tai ryhmittymät, joilla on organisoitujen taajamien oikeudellinen asema (toinen tukikelpoisten viranomaisten luokka – katso lisätietoja edellä), toimielin, mukaan lukien kaikki muut mukana olevat kaupunkiviranomaiset, katsotaan EUI-IA:n puitteissa yhdeksi kaupunkiviranomaiseksi, ja näin ollen taajama mainitaan pääasiallisena kaupunkiviranomaisena. Jos kyseessä ovat kaupunkiviranomaisten yhteenliittymät tai ryhmittymät, joilla ei ole organisoidun taajaman oikeudellista asemaa (kolmas tukikelpoisten viranomaisten luokka –

katso lisätietoja edellä), kaupunkiviranomaisia pyydetään nimeämään yksi kunta pääasialliseksi kaupunkiviranomaiseksi ja muut kunnat asiaan liittyviksi kaupunkiviranomaisiksi.

3. KOLMAS EUI-IA-EHDOTUSPYYNNÖN AIHEIDEN KATTAVUUS

EUI perustettiin työkaluksi, jolla tuetaan EU:n kaupunkien toimintaohjelman täytäntöönpanoa ja joka on keskeinen väline uuden Leipzigin peruskirjan täytäntöönpanossa. Innovatiivisia kaupunkitoimia koskevan aloitteen lähestymistavan mukaisesti EUI-IA-ehdotuspyynnöt järjestetään EY:n määrittelemistä aiheista, jotka perustuvat New Leipzigin peruskirjaan ja EY:n monialaisen ulottuvuuden painopisteisiin, kuten vihreään ja digitaaliseen siirtymään. Jotta EUI-IA-hankkeet olisivat helpommin ymmärrettävissä koheesiopolitiikan kannalta ja niiden myöhempi laajentaminen ja/tai toistaminen EAKR:n rahoituksella olisi helpompaa, EUI-IA-ehdotuspyynnöissä täsmennetään myös ehdotuspyynnön kohteena olevat koheesiopolittiset erityistavoitteet. Hakijoiden on kiinnitettävä erityistä huomiota sen osoittamiseen, että ratkaisut, joita ne ehdottavat testattavaksi, ovat koheesiopolittisesti merkityksellisiä esitettyjen erityistavoitteiden kannalta. Lisäksi määritellään luettelo indikaattoreista (joita käytetään ja seurataan yhdessä muiden hankekumppaneiden itselleen asettamien indikaattoreiden kanssa), joiden avulla helpotetaan toivottujen vaikutusten ymmärtämistä hanketasolla ja mahdollistetaan tulosten yhdistäminen toiminta-alueen ja/tai EUI-IA:n tasolla.

Hakijat voivat jättää kolmannessa ehdotuspyynnössä hanke-ehdotuksia jommastakummasta seuraavasta aiheesta: energiasiirtymästä tai teknologiasta kaupungeissa.

3.1 ENERGIASIIRTYMÄ

AIHEALUEEN "ENERGIASIIRTYMÄ" YLEINEN MÄÄRITELMÄ JA TAUSTA

[Euroopan vihreän kehityksen ohjelman](#) mukaisesti Euroopan unionista on määrä tulla ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä, ja energia on tämän tavoitteen täyttämisessä keskeisellä sijalla. Energia-alan osuus EU:n kasvihuonekaasupäästöistä on yli 75 prosenttia, ja alalla onkin käynnissä perusteellinen siirtymä kohti nettonollataloutta.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on osoittanut jälleen, miten kriittisen riippuvainen Eurooppa on fossiilisista polttoainelähteistä. Se on osoittanut myös, miten raskaita taloudellisia menetyksiä mahdollinen polttoainepula aiheuttaa erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille ja erittäin energiariippuvaisille aloille.

EU vastasi haasteeseen muun muassa hyväksymällä [REPowerEU](#)-suunnitelman, jonka mukaan i) EU:n riippuvuutta fossiilisista polttoaineista vähennetään energiansäästöjen avulla, ii) energiantoimituksia monipuolistetaan ja iii) fossiiliset polttoaineet korvataan uusiutuvilla ja vähähiilillä vaihtoehdoilla nopeasti.

Komissio ehdotti hiljattain osana Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälinettä (STEP-kehysväline)³, että puhtaat teknologiat ja bioteknologiat (myös energiantuotannossa ja -kulutuksessa) sisällytettäisiin kriittisiin teknologioihin, joiden varaan EU:n teollinen suvereniteetti ja pidemmän aikavälin kilpailukyky voidaan rakentaa.

EU:lla on kattava lainsäädännöllinen ja poliittinen kehys, jossa asetetaan tavoitteita uusiutuvan energian käytölle, energiatehokkuudelle ja rakennuskannan hiilidioksidipäästöjen vähentämiselle. Näiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää kaikkien toimijoiden osallistumista. Jäsenvaltioita on kehoitettu laatimaan kesäkuuhun 2024 mennessä lopulliset päivitetyt kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat⁴, joissa niiden toimet esitetään pääpiirteittäin. EU:n energiasiirtymän arvioidaan edellyttävän vuosittain 620 miljardin euron lisäinvestointeja nykytasoon verrattuna⁵.

Koheesiopolitiikalla on tässä yhteydessä keskeinen asema, ja sen tavoitteena on sosiaalisesti oikeudenmukainen energiasiirtymä. Kaudella 2021–2027 Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ohjelmien määrärahoista 33 prosenttia ja koheesiorahaston määrärahoista 56 prosenttia annetaan saataville ilmastotoimiin tehtäviin investointeihin, joilla tuetaan muun muassa energiansäästöä (erityisesti rakennuksissa), kestävästä kaupunkiliikennettä ja ilmastomuutokseen sopeutumista jäsenvaltioissa, alueilla ja kaupungeissa. Yli 15 prosenttia näistä varoista ohjataan energian säästämiseen, uusiutuvan energian edistämiseen, älykkäiden verkkojen parantamiseen sekä ihmisten osaamisen kehittämiseen ja uudelleen kouluttamiseen vihreää ja digitaalista siirtymää varten. Lisäksi on luotu uusi väline, oikeudenmukaisen siirtymän rahasto, jotta voidaan varmistaa, ettei yksikään alue jää jälkeen. Rahastosta investoidaan 25 miljardia euroa osaamisen ja talouden monipuolistamiseen, uusiutuvan energian alojen tukemiseen ja paljon hiiltä käyttävien teollisuudenalojen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen hiilialueilla ja muilla alueilla, joihin ilmastosiiirtymällä on eniten kielteisiä vaikutuksia. Kaiken kaikkiaan koheesiopolitiikan 110 miljardin euron määrärahat tarjoavat ainutlaatuisen tilaisuuden varmistaa, että Euroopan ilmastoneutraalius saavutetaan kestäväällä tavalla⁶.

Jotta ilmansaasteita, energian toimitusvarmuutta ja kohtuuhintaisuutta sekä hiilidioksidipäästöttömien julkisten liikennevälineiden, rakennusten ja palvelujen saatavuutta kaupunkialueilla voitaisiin käsitellä kokonaisvaltaisesti, tarvitaan innovatiivisia, yhtenäisiä ja sosiaalisesti osallistavia ratkaisuja. Energiasiirtymästä on tehtävä osa perinteiset alat (energia, liikenne ja jätehuolto) ylittäviä kokonaisvaltaisia toimintamalleja, jotta voidaan asettaa laajempia yhteiskunnallisia tavoitteita. Tällaisia tavoitteita ovat muun muassa aktiivinen liikkuminen, kohtuuhintainen asuminen, energiaköyhyyden

³ Asetus (EU) 2024/795, annettu 29 päivänä helmikuuta 2024, Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälineen (STEP-kehysväline) perustamisesta.

⁴ [Kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat \(europa.eu\)](#)

⁵ Strateginen ennakointiraportti 2023 (COM(2023)376, 6.7.2023).

⁶ [#EURegioDataStories – Exploring investments 2021-2027](#)

torjuminen, kiertotalous, kansanterveys ja/tai työpaikkojen ja ammattitaidon edistäminen vihreää siirtymää varten.

Eurooppalaisen kaupunkialoitteen tavoitteena energiasiirtymää koskevalla aihealueella on tukea siirrettävissä olevien ja laajennettavien innovatiivisten ratkaisujen testaamista tosielämän tilanteissa. Siten voidaan saada aikaan taloudellisesti kannattavia, älykkäämpiä ja yhtenäisempiä paikallisia energiaverkkoja, jotka ovat hiilidioksidipäästöttömiä ja kysyntälähtöisiä. Samalla parannetaan kansalaisten ja sidosryhmien mahdollisuuksia nopeuttaa energiasiirtymää.

Energiasiirtymää koskeva aihealue vaikuttaa useisiin EU:n toimintalinjoihin ja aloitteisiin ja on yhteydessä niihin. Näitä toimintalinjoja ja aloitteita ovat muun muassa EU:n vihreän kehityksen ohjelma, REPowerEU-suunnitelma, EU:n strategia ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi, EU:n strateginen energiateknologiasuunnitelma, EU:n saasteettomuustoimintasuunnitelma, uusi eurooppalainen Bauhaus -aloite, EU:n perusparannusaloite, kohtuuhintaista asumista koskeva aloite, EU:n uusi kaupunkiliikenteen kehys, ilmastoneutraaleja ja älykkäitä kaupunkeja sekä ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevat EU:n missiot, Horisontti Eurooppa -ohjelman kaupunkisiirtymän vauhdittamista koskevat kumppanuudet, kaupunginjohtajien energia- ja ilmastosopimus ja ”Intelligent Cities Challenge” -aloite.

Aihealueen perustaan kuuluvat myös EU:n kaupunkiajendan energiasiirtymää koskevan aihekohtaisen kumppanuuden saavutukset sekä toimet, joita on kehitetty alan sääntelyn, rahoituksen ja tietämyksen parantamiseksi⁷.

Euroopan komission tavoitteena on tasapainoinen kokonaisuus hankkeita, jotka täyttävät tiukimmat laatuvaatimukset ja joissa otetaan huomioon Euroopan kaupunkien maantieteelliset, kaavoitukselliset ja väestölliset erot. Hanke-ehdotusten odotetaan olevan hyvin kokeellisia, minkä vuoksi niitä ei todennäköisesti rahoiteta perinteisistä tai tavanomaisista rahoituslähteistä.

KAUPUNKIEN VIRANOMAISTEN MERKITYS JA ROOLI

Kaupunkien toimet ovat ensiarvoisen tärkeitä ilmastoneutraaliuden saavuttamisessa. Yli 75 prosenttia EU:n väestöstä asuu kaupunkialueilla, ja tämän määrän odotetaan kasvavan lähes 85 prosenttiin vuoteen 2050 mennessä. Kaupungit kuluttavat suurimman osan EU:ssa käytettävästä energiasta, joka tuotetaan useimmiten kaupunkien ulkopuolella, ja kasvihuonekaasupäästöjen tasot ovatkin suurimpia kaupungeissa.

Kaupungeilla on kuitenkin taloudellisen toiminnan, yhteisöllisen osallistumisen ja innovoinnin keskuksina hyvät mahdollisuudet toimia edelläkävijänä energiasiirtymän edellyttämien ratkaisujen käyttöönotossa. Ne voivat myös johtaa kumppanuuksia, jotka muodostuvat kentällä olevasta tieteellisestä asiantuntemuksesta, koko energia-alan kirjon kattavista sidosryhmistä, yrityksistä ja kansalaisista ja joiden tavoitteena on käynnistää koordinoituja toimia ja muuttaa kuluttajien käyttäytymistä.

⁷ <https://www.urbanagenda.urban-initiative.eu/partnerships/energy-transition>

Kaupungit voivat hyödyntää paikallisen tason verotus- ja sääntelyvaltaansa ja ohjata maankäytön suunnittelun ja kaavoituksen kehitystä siten, että energiatehokkuutta lisätään kaikilla kaupunkien sektoreilla kestävästä liikenteestä (esim. autottomien alueiden ja ruuhkamaksujen käyttöönotto) paikalliseen uusiutuvan energian tuotantoon (esim. vihreät joukkovetkikirjat). Kaupungeille on myös annettu suoria valtuuksia EU:n lainsäädännössä, kuten äskettäin tarkistetussa rakennusten energiatehokkuusdirektiivissä⁸ ja energiatehokkuusdirektiivissä⁹, jonka mukaan vähintään 45 000 asukkaan kuntien on laadittava paikallisia jäähdytys- ja lämmityssuunnitelmia.

Kaupungit voivat saada aikaan todellisia muutoksia myös paikallisina palveluntarjoajina, kun ne käyttävät tai hoitavat kunnan omaisuuseriä tai tekevät strategisia päätöksiä investoinneista niihin. Kaupungit ovatkin etulyöntiasemassa, kun pyritään vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä, jotka aiheutuvat julkisesta liikenteestä, jäte- ja jätevesihuollosta sekä kunnallisten rakennusten (myös asuntojen) lämmitys-/jäähdytysjärjestelmistä. Ne voivat valtavirtaistaa uusia käytäntöjä vihreiden ja innovatiivisten julkisten hankintojen, energiakatselmusten tai julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien avulla.

Kaupunkien viranomaisilla on hyvät mahdollisuudet saada paikalliset teollisuuden ja talouden toimijat liikkeelle. Kestäviä energiajärjestelmiä on kehitettävä sopivassa mittakaavassa, jotta niistä on hyötyä useille kuluttajille ja rakennuksille lähiöissä tai kaupunginosissa. Kaukoenergian hallinnalla on suuri merkitys luotaessa älykkäitä yhtenäisiä energiajärjestelmiä, jotka minimoivat primäärienergian tarpeen. Kaupunginosat muodostavat sopivan kokoluokan innovoinnin¹⁰ ja kansalaisten osallistumisen sekä energian toimitusketjun osien suoran hallinnan kannalta (paikalliset markkinat). Erityisesti pienet ja keskisuuret kaupungit voisivat menestyä tällaisissa innovatiivisissa ja osallistavissa toimintamalleissa, koska ne hyötyvät siitä, että energian jakeluverkot eivät ole yhtä rajoitettuja (keskitettyjä) kuin suuremmissa taajamissa.

Toisaalta siirtyminen aiempaa hajautetumpiin ja dynaamisempiin energiajärjestelmiin ja -teknologioihin edellyttää, että kaupungit ja ympäryskunnat suunnittelevat yhdessä energiantarpeen kehittymistä ja tyydyttämistä kyseessä olevalla paikkakunnalla ajan mittaan. Voimien yhdistäminen auttaa saavuttamaan tietäntyyppisten investointien edellyttämät voimavarat. Näin voidaan varmistaa resurssien käytön tehostaminen ja saada mittakaavaetuja, monipuolistaa hankintalähteitä ja/tai edistää yhdistymistä suurempiin energiaverkkoihin. Toiminnallisten kaupunkialueiden tasolla tapahtuva hallinnolliset rajat ylittävä työskentely on myös erittäin tärkeää, jotta voidaan rahoittaa puhtaampaa liikennettä ja tehdä siitä todellisuutta työmatkavyöhykkeellä ja kaupunkien ja maaseudun välisessä vuorovaikutuksessa.

Kaupunkien viranomaisten on lisäksi totuteltava toimintamalliin, joka muistuttaa yhä enemmän markkinointia. Siten ne pystyvät saamaan kunnollisten energiasuunnitelmien ja -hankkeiden taakse

⁸ <https://www.europarl.europa.eu/news/fi/press-room/20240308IPR19003/energy-efficiency-of-buildings-meps-adopt-plans-to-decarbonise-the-sector>

⁹ Direktiivi (EU) 2023/1791, annettu 13 päivänä syyskuuta 2023, energiatehokkuudesta ja asetuksen (EU) 2023/955 muuttamisesta.

¹⁰ Ks. integroitu energiapositiivisia kaupunkialueita koskeva lähestymistapa, joka kuuluu strategisen energiateknologiasuunnitelman tarkistukseen (COM(2023) 634 final, 20.10.2023).

monenlaisia eri sidosryhmiä, kuten kansalaisia, paikallisia yrityksiä, tutkijoita, pankkeja ja yksityisiä sijoittajia. Yksityistä rahoitusta voidaan houkuttaa innovatiivisilla rahoitusjärjestelyillä. Ne ovatkin keskeisiä näkökohtia vahvistettaessa investointien toistettavuus- ja laajentamismahdollisuuksia. Euroopan kaupungeille tarkoitettun rahoitusvälineen (European City Facility)¹¹ ja älykkäitä kaupunkeja koskevan markkinapaikan (Smart Cities Marketplace)¹² kaltaisista aloitteista kaupungit saavat konkreettista käytännön tukea ja neuvoja toimintansa järjestämiselle.

Energiasiirtymän aihealuetta koskevia hanke-ehdotuksia ei edellä esitetyn perusteella pitäisi laatia erillään keskipitkän ja pitkän aikavälin toimista, joilla pyritään vastaamaan kokonaisvaltaisesti energiasiirtymän sosioekonomisiin ja ympäristöön liittyviin haasteisiin. Ehdotusten odotetaan nivoutuvan nykyisiin strategisiin ja järjestelmällisiin toimintamalleihin, joiden tavoitteena on kaupungin viherryttäminen ja/tai ilmastoneutraalius ja kestävyys. Tällaisia toimintamalleja¹³ voivat olla esimerkiksi koheesiopolitiikan kestävän kaupunkikehityksen strategiat¹⁴, kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimuksen pohjalta laaditut kestävä energia ja ilmastotoimia koskevat suunnitelmat¹⁵, kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmat, Intelligent Cities Challenge -aloitteen paikalliset vihreän kehityksen ohjelmat¹⁶ ja ilmastokaupunkisopimukset, joita EU:n ilmastoneutraaleja ja älykkäitä kaupunkeja koskevaan missioon osallistuvat tai sen periaatteita noudattavat kaupungit laativat¹⁷. Hanke-ehdotusten strategisessa arvioinnissa painotetaan tällaista nivomista asiaankuuluviin kaupunkistrategioihin ja -suunnitelmiin¹⁸.

KEHOTUKSIA KAUPUNKIEN VIRANOMAISILLE

Hakijoita pyydetään ottamaan hanke-ehdotusten laadinnassa huomioon jäljempänä luetellut aiheet ja kysymykset. Niihin ei kuitenkaan edellytetä tiettyjä vastauksia, sillä vastaukset voivat vaihdella merkittävästi eri kaupunkien välillä kaupungin koon, sisäisten ominaispiirteiden ja haasteiden vuoksi. Tämän ehdotuspyynnön aihealueella on myös mahdollista ja erittäin suositeltavaa testata yhtenäisesti useampaan kuin yhteen näistä aiheista ja kysymyksistä liittyviä toimenpiteitä.

- **Energiantarpeen minimointi kaupungeissa:**
 - Tehdään jälkiasennuksia julkisissa rakennuksissa ja asuntosektorilla ja toteutetaan muita energiatoimenpiteitä, joilla kannustetaan kiinteistöyhtiöitä, yrityksiä ja/tai yksityishenkilöitä tekemään tämäntyyppisiä investointeja erityisesti köyhiin asuinalueisiin ja/tai heikossa

¹¹ <https://www.eucityfacility.eu/home.html>

¹² <https://smart-cities-marketplace.ec.europa.eu>

¹³ Luettelo strategisista/järjestelmällisistä toimintamalleista on annettu vain esimerkiksi.

¹⁴ Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta 24 päivänä kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1058 11 artikla.

¹⁵ <https://eu-mayors.ec.europa.eu/en/home>

¹⁶ <https://www.intelligentcitieschallenge.eu/local-green-deals>

¹⁷ [Climate-neutral and smart cities – Euroopan komissio \(europa.eu\)](https://climate-neutral-and-smart-cities.eu)

¹⁸ Valintamenettelystä on hakijoille lisätietoa [EUI-IA-ohjeiden](#) kohdassa 3.2.

asemassa oleviin kotitalouksiin energiaköyhyyden torjumiseksi ja energiasiirtymän nopeuttamisesta johtuvien kustannusten kattamiseksi.

- Vähennetään hiilidioksidipäästöjä kaupunkien joukkoliikenteessä, joka on vaihtoehto henkilöautoille, hyödyntämällä (erityisesti uusiutuvalla energialla tuotetun) sähköistämisen, liitettävyyden, automatisoinnin sekä älykkäiden ajoneuvokantojen, tieliikenteen ja energianhallinnan yhteistä potentiaalia. Lisäksi voitaisiin tutkia mikroliikenteessä ja kysyntään perustuvassa liikkumisessa (MaaS) kehitteillä olevia ratkaisuja sekä uusia teknologioita ja logistiikkakeskuksia, joilla pyritään nopeuttamaan siirtymistä puhtaampiin ja edullisempiin liikkumismuotoihin (kävely, pyöräily), joista on hyötyä myös terveyttä, ruuhkia, onnettomuuksia, melua ja kasvavaa liikenneköyhyyttä ajatellen. Toiminnallisen kaupunkialueen tasolla voitaisiin tutkia myös koordinoituja hiilidioksidipäästöjen vähentämistoimia ja -kannustimia, jotta kaupungin hallinnollisten rajojen ulkopuolelta tulevat työmatkalaiset voivat osallistua puhtaampiin liikkumismuotoihin siirtymiseen ja hyötyä siitä.
- **Paikallisten energialähteiden monipuolistaminen:** Maksimoidaan uusiutuvan energian (tuuli-, vesi-, meri-, aurinko-, maalämpö- ja biomassaenergian) tai paikallisten sekundäärienergiälähteiden omat tuotanto- ja käyttömahdollisuudet. Tämä voidaan tehdä muun muassa ottamalla talteen ja käyttämällä kaupungissa ja sen ympäristössä saatavilla olevia erilaisia jätteitä ja/tai sekundäärilämmönlähteitä ja poistamalla kiertotalouden ja resurssitehokkuuden esteet.
- **Älykkäiden ja yhtenäisten paikallisten energiajärjestelmien käyttöönotto:** Edistetään innovatiivisia toimintamalleja energian varastoinnissa ja toimittamisessa, jotta voidaan vähentää riippuvuutta ulkoisista lähteistä, ja/tai lisätään rakennusten ja liikenteen energiajärjestelmien vuorovaikutusta älykkäiden (sähkö- tai lämpö-) verkkojen avulla tai testataan ja laajennetaan entisestään energiapositiivisten kaupunkipiirien¹⁹ mallia.
- **Useiden sidosryhmien ja kansalaisten sitoutumisen maksimointi:** Kehitetään kannustimia ja/tai innovatiivisia tukijärjestelmiä ja/tai liiketoimintamalleja, joiden avulla kehitetään energiayhteisöjä²⁰ ja muita vastaavia ratkaisuja, joiden avulla erilaiset asiakkaat voivat ryhtyä energian tuottajakuluttajiksi eli sekä energian kuluttajiksi että tuottajiksi paikallisilla markkinoilla. Lisäksi voitaisiin harkita digitaalisia ratkaisuja (älysovellukset, tietojen yhteiskäyttö), joilla nopeutetaan osallistumista ja käyttäytymisen muuttumista.
- **Energiasiirtymään liittyvien työpaikkojen ja osaamisen lisääminen:** Kartoitetaan ja korjataan paikallisilla työmarkkinoilla esiintyviä puutteita, jotka koskevat puhtaan liikenteen ja energian

¹⁹ Määritelmä on laadittu yhteisen ohjelma-aloitteen Urban Europe ohjelmassa "Positive Energy Districts and Neighbourhoods for Sustainable Urban Development": *Energiapositiiviset kaupunkipiirit ovat energiatehokkaita ja energijoustavia kaupunkialueita tai toisiinsa yhteydessä olevien rakennusten ryhmiä, jotka eivät tuota kasvihuonekaasupäästöjä ja jotka aktiivisesti hallinnoivat uusiutuvan energian vuotuista paikallista tai alueellista ylituotantoa. Ne edellyttävät eri järjestelmien ja infrastruktuurien yhdistämistä sekä rakennusten, käyttäjien ja alueellisten energia-, liikkuvuus- ja tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmien välistä vuorovaikutusta ja turvaavat samalla energiansaannin ja hyvän elämän kaikille sosiaalisen, taloudellisen ja ekologisen kestävyuden mukaisesti.*

²⁰ EU otti vuonna 2019 hyväksytyllä [Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille -säädöspaketilla](https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/energy-communities_en) lainsäädännössään käyttöön energiayhteisöjen käsitteen, erityisesti kansalaisten energiayhteisöinä ja [uusiutuvan energian yhteisöinä](https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/energy-communities_en). https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/energy-communities_en

alojen ammattitaitoista henkilöstöä, ja/tai selvitetään energiasiirtymästä syntyviä mahdollisuuksia, jotka liittyvät uusiin kestäviin tuotteisiin, innovatiivisiin työpaikkoihin sekä tietämyksen ja taitojen päivittämiseen. Erityisesti voitaisiin harkita sosiaalisia innovaatioita, joiden avulla voidaan työllistää heikoimmassa asemassa olevia ja/tai saada tuotteiden korjaamiseen, uudelleenkäyttöön ja/tai korkealaatuisen kierrätyksen kaupallistamiseen perustuvat lähipalvelut ja startup-yritykset (mikroyritykset mukaan luettuina) menestymään.

KOHEESIOPOLITIIKAN TAVOITTEET

- erityistavoite 2.1 vihreämpi Eurooppa *"edistämällä energiatehokkuutta ja vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä"*
- erityistavoite 2.2 vihreämpi Eurooppa *"edistämällä uusiutuvaa energiaa direktiivin (EU) 2018/2001 mukaisesti, siinä säädettyt kestävyyskriteerit mukaan lukien"*
- erityistavoite 2.3 vihreämpi Eurooppa *"kehittämällä älykkäitä energijärjestelmiä ja -verkkoja ja älykästä energian varastointia Euroopan laajuisen energiaverkon (TEN-E) ulkopuolella"*
- erityistavoite 2.6 vihreämpi Eurooppa *"edistämällä siirtymistä kiertotalouteen ja resurssitehokkaaseen talouteen"*
- erityistavoite 2.8 vihreämpi Eurooppa *"edistämällä kestävää multimodaalista kaupunkiliikennettä osana siirtymistä kohti hiilineutraalia taloutta"*
- erityistavoite 5.1 lähempänä kansalaisia oleva Eurooppa *"edistämällä integroitua ja osallistavaa sosiaalista, taloudellista ja ympäristöön liittyvää kehitystä, kulttuuria, luonnonperintöä, kestävää matkailua ja turvallisuutta kaupunkialueilla"*.

TULOS- JA TUOTOSINDIKAATTORIT

Hanke-ehdotuksia arvioidaan muun muassa sen perusteella, pystytäänkö niillä saavuttamaan uskottavia tuloksia ja ovatko niiden menetelmät tulosten mittaamiseksi luotettavia.

Kaupunkien viranomaisia pyydetään erityisesti aihealueen "energiesiirtymä" osalta määrittämään joukko indikaattoreita, jotka kuvaavat kokonaisvaltaisesti niiden hanke-ehdotuksista syntyviä toisiinsa liittyviä yhteishyötyjä (esim. ilmanlaatu, ilmastomuutoksen sietokyky, työllisyys, osallisuus).

Kaupunkien viranomaiset voivat viitata hakemuksissaan mihin tahansa jäljempänä lueteltuihin indikaattoreihin, jos ne ovat olennaisia niiden hankkeiden kannalta. Luettelo ei ole sitova eikä tyhjentävä. Se sisältää indikaattoreita, jotka eivät liity nimenomaisesti energiasiirtymää koskevaan aihealueeseen mutta joista voi olla hyötyä konkreettisten tulosten ilmaisemisessa ja jotka kannattaa siksi ottaa huomioon. Näitä indikaattoreita olisi täydennettävä kyseessä olevan hankkeen kannalta merkityksellisillä indikaattoreilla.

Kaupunkien viranomaiset voivat vapaasti määritellä omat hankekohtaiset indikaattorinsa. Luetellut indikaattorit on kuitenkin otettava huomioon, jotta voidaan kuvata mahdollisimman selkeästi ja vakuuttavasti ne muutokset, joita hankkeella on mahdollista saada aikaan.

Tuotosindikaattorit

- luodut uudet tuotteet ja palvelut (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: uudet tuotteet/palvelut*)
- tukea saanut infrastruktuuri (uusi, kunnostettu, ennallistettu tai nykyaikaistettu) (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: tukea saaneet infrastruktuurit*)
- luodut ja/tai tukea saaneet uudet laitteet (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: uudet laitteet*)
- tukea saaneet henkilöt (koulutetut, täydennyskoulutetut, tuetut tai avustetut) (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: henkilöt*)
- tutkimusorganisaatioiden kanssa yhteistyötä tekevät yritykset (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: tutkimusorganisaatioiden kanssa työskentelevät yritykset*)
- tukea saaneet yritykset (joista mikroyritykset, pienet, keskisuuret ja suuret yritykset) (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: yritykset*)
- väestö, joka kuuluu syrjäytyneiden yhteisöjen, pienituloisten kotitalouksien ja muita heikommassa asemassa olevien ryhmien sosioekonomista osallisuutta koskevien integroitujen toimien yhteydessä toteutettavien hankkeiden piiriin (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: henkilöt*)
- julkiset rakennukset, joiden energiatehokkuus on parantunut (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: neliömetri*)
- asunnot, joiden energiatehokkuus on parantunut (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: asunnot*)
- uusiutuvan energian lisätuotantokapasiteetti (josta esim. sähkö, lämpö) (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: megawatti*)
- äskettäin rakennetut tai parannetut kaukolämpö- ja kaukojäähdytysverkon johdot (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: kilometri*)
- tukea saaneet uusiutuvan energian yhteisöt (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: uusiutuvan energian yhteisöt*)
- ratkaisut sähkön varastointiin (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: megawattitunti*)

- asennetut ilmansaasteiden seurantajärjestelmät (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: järjestelmien määrä²¹*)
- älykkäiden energiajärjestelmien digitaaliset hallintajärjestelmät (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: järjestelmäkomponentit*)
- hankkeen valmisteluun ja yhteistoteutukseen osallistuneet sidosryhmät (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: sidosryhmien osallistuminen*)
- hankkeen valmisteluun ja yhteistoteutukseen osallistuneet kansalaiset (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: henkilöt*).

Tulosindikaattorit

- tukea saaneissa yksiköissä luodut työpaikat (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: vuotuiset kokoaikaiset työntekijät*)
- uusien ja päivitettyjen digitaalisten palvelujen, tuotteiden ja prosessien käyttäjät (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: käyttäjät/vuosi*)
- Tuote-, prosessi-, markkinointi- tai organisaatioinnovaatioita toteuttavat pk-yritykset (*mittayksikkö: yritykset*)
- Tavaramerkki- ja mallihakemukset (*mittayksikkö: tavaramerkki- ja mallihakemukset*)
- energian vuotuisen loppukulutuksen väheneminen (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: vähennyksen prosenttiosuus edelliseen vuoteen verrattuna*)
- tuotettu uusiutuva energia yhteensä (josta esim. sähkö, lämpö) (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: megawattituntia/vuosi*)
- arvioidut kasvihuonekaasupäästöt (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: hiilidioksidiekvivalenttitonnia/vuosi*)
- ilmanlaadun paraneminen (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: pienhiukkaspitoisuus (PM_{2,5}-hiukkaset)*)
- älykkäisiin energiajärjestelmiin liitetyt käyttäjät (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: loppukäyttäjät/vuosi*)
- uuden tai nykyaikaistetun julkisen liikenteen käyttäjät vuosittain (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: loppukäyttäjät/vuosi*)

²¹ Mittausasemien on täytettävä EU:n puhdasta ilmaa koskevassa lainsäädännössä (erityisesti direktiiveissä 2008/50 ja 2004/107) asetetut laatuvaatimukset, ja niistä on raportoitava asianmukaisesti Euroopan ympäristökeskukselle päätöksen 2011/850 mukaisesti.

- ### 3.2 TEKNOLOGIA KAUPUNGEISSA

Fyysinen ja virtuaalinen maailma voidaan yhdistää tekoälyn lisäksi myös esineiden internetillä. Se tarjoaa innovatiivisia ratkaisuja, ja sen avulla voidaan luoda älykkäitä ympäristöjä. Esineiden internetin teknologiat ovat maailmantalouden digitaalisen muutoksen eturintamassa. Esineiden internetin antureista kerättyä dataa voidaan seurata ja syöttää takaisin keskusjärjestelmään. Näin voidaan

²⁵ Euroopan digitaalinen vuosikymmen | Euroopan digitaalista tulevaisuutta rakentamassa (europa.eu)

käynnistää toiminto, hankkia tietoa tai reagoida toiseen yhdistettyyn kohteeseen satojen kilometrien päästä.

Data on toinen digitaalisen maailman olennainen resurssi, jolla on suuri potentiaali talouskasvun, kilpailukyvyn, innovoinnin, työpaikkojen luomisen ja yleisen yhteiskunnallisen edistyksen kannalta. Julkishallinto, kansalaiset ja yritykset saavat datavetoisten sovellusten kehittämisestä monenlaisia hyötyjä: päätöksenteko ja julkiset palvelut kehittyvät, terveydenhuolto paranee ja saadaan uusia tuotteita ja palveluja, ja samalla julkisten palvelujen kustannukset laskevat ja palveluista tulee entistä kestävämpiä ja tehokkaampia.

Koheesiorahastoista tuetaan tässä yhteydessä sellaisen osallistavan digitaalisen yhteiskunnan kehittämistä, jossa kansalaiset, tutkimusorganisaatiot, yritykset ja julkisyhteisöt pystyvät hyödyntämään kokonaisvaltaisesti digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia. Kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason tehokas sähköinen hallinto edellyttää välineiden kehittämistä sekä organisaation ja prosessien uudelleenarviointia, jotta julkisia palveluja voidaan tarjota entistä tehokkaammin, helpommin, nopeammin ja edullisemmin. Erityisesti digitaali- ja televiestintätekniologioita voidaan käyttää perinteisten verkkojen ja palvelujen parantamiseen paikallisyhteisöjen hyödyksi kehittämällä älykkäiden kaupunkien ja kylien kaltaisia hankkeita.

Koheesiopolitiikassa kiinnitetään erityistä huomiota ympäristö- ja ilmastohaasteisiin vastaamiseen, erityisesti siirtymiseen ilmastoneutraaliin talouteen vuoteen 2050 mennessä, digitaaliteknologian potentiaalin hyödyntämiseen innovointia silmällä pitäen ja toiminnallisten kaupunkialueiden kehittämisen tukemiseen.²⁶

Koheesiopolitiikalla on jo yli kymmenen vuoden ajan tuettu Euroopan pyrkimyksiä hyödyntää digitaaliteknologiaa kasvun ja kestäväen kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Kaudeksi 2021–2027 koheesiopolitiikassa on suunniteltu yli 40 miljardin euron investointeja digitalisaatioon EAKR:stä, ESR+:sta, koheesiorahastosta, Interregistä ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta vuosina 2021–2027 rahoitettavien ohjelmien kautta.

Teknologiaa kaupungeissa koskevalla aihealueella eurooppalaisesta kaupunkialoitteesta pyritään tukemaan sellaisten innovatiivisten ratkaisujen testaamista, joissa hyödynnetään todellisessa elämässä käytettäviä uusia teknologioita, jotta voidaan parantaa kansalaisille tarjottavia palveluita ja/tai lisätä paikallisviranomaisten valmiuksia tarjota näitä palveluita. Tämä saadaan aikaan tekemällä kokeiluja, jotka voidaan toistaa laajemmassa mittakaavassa koheesiopolitiikan investointien avulla.

Teknologiaa kaupungeissa koskeva aihealue vaikuttaa useisiin EU:n toimintalinjoihin ja aloitteisiin ja on yhteydessä niihin. Näitä toimintalinjoja ja aloitteita ovat muun muassa EU:n vihreän kehityksen ohjelma, Euroopan digitaalinen valmius, ilmastoneutraaleja ja älykkäitä kaupunkeja koskevat EU:n missiot, EU:n turvallisuusunionistrategia, EU:n kyberturvallisuusstrategia, uusi eurooppalainen Bauhaus -aloite,

²⁶ Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta 24 päivänä kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1058 11 artikla.

osaamispotentiaali käyttöön Euroopan alueilla sekä aktiivisena ja terveenä ikääntymistä koskeva eurooppalainen innovaatiokumppanuus.

Aihealueen perustaan kuuluvat myös EU:n kaupunkiagendan digitaalista siirtymää koskevan aihekohtaisen kumppanuuden saavutukset sekä toimet, joita on kehitetty alan sääntelyn, rahoituksen ja tietämyksen parantamiseksi²⁷.

Euroopan komission tavoitteena on tasapainoinen kokonaisuus hankkeita, jotka täyttävät tiukimmat laatuvaatimukset ja joissa otetaan huomioon Euroopan kaupunkien maantieteelliset, kaavoitukselliset ja väestölliset erot. Hanke-ehdotusten odotetaan olevan hyvin kokeellisia, minkä vuoksi niitä ei todennäköisesti rahoiteta perinteisistä tai tavanomaisista rahoituslähteistä.

KAUPUNKIEN VIRANOMAISTEN MERKITYS JA ROOLI

Kaupungit ovat moniarvoisuuden, luovuuden ja yhteisvastuullisuuden tyyssijoja. Demokraattisiin oikeuksiin ja arvoihin perustuvien kaupunkien kehittämisen lähtökohtana ovat olleet kulttuuriset ja poliittiset perinteet. Kaupungit ovat myös uusien ongelmanratkaisumuotojen testauslaboratorioita ja sosiaalisten innovaatioiden koekenttiä.

Kaupungeilla on lukuisia ja yhä monimutkaisempia haasteita, mutta niillä on myös käytettävissään uusia teknologisia välineitä, joiden avulla haasteisiin voidaan vastata paremmin. Teknologia, data ja tieto ovat kansalaisten elämässä yhä merkittävämmässä asemassa ja muuttavat yhteiskuntamme valtdynamiikkaa. Kaupungit ovat tämän teknologisen muutoksen eturintamassa. Kaupungeissa on erityinen ekosysteemi, jossa väestö- ja infrastruktuuri on suuri. Näin ne ovat ensisijaisia paikkoja ottaa käyttöön uusia teknologioita ja tuottaa, kerätä ja jakaa tietoa, jotta useat sidosryhmät saavat uusista teknologioista mahdollisimman paljon irti.

Uusilla teknologioilla on rajattomat mahdollisuudet auttaa kaupunkeja kohentamaan julkisia palveluja ja parantamaan vuorovaikutusta paikallisten yritysten ja kansalaisten kanssa. Niillä voidaan myös edistää kansalaisten osallistumista (aktiivinen ja osallistuva demokratia), lisätä tuottavuutta ja vastata kestäväen kehityksen haasteisiin.

Luomalla innovatiivisia ja osallistavia kaupunkiyhteisöjä, joissa testataan ja käytetään uusia teknologioita kaupunkihallinnon parantamiseksi, voitaisiin saada aikaan uutta dynamiikkaa kaupunkien ekosysteemeissä, tunnistaa välineitä ja prosesseja, joilla voidaan vastata kaupunkien erityistarpeisiin, ja/tai luoda niitä yhdessä paikallisissa ja alueellisissa innovaatiokeskitymissä tai digitaalisissa keskitymissä.

Uudesta teknologisesta vallankumouksesta on tullut mahdollista, koska viime aikoina on kehitetty aiempaa edullisempia antureita, mobiili ja nopea internet ovat yleistyneet ja tietoteknisistä laitteista on tullut pienempiä. Esineiden internetin, tekoälyn, korkean resoluution GPS-paikannusjärjestelmän, massadatan, lohkoketjuteknologian, virtuaalitodellisuuden ja täydennetyn todellisuuden, digitaalisten kaksosten, joissa on sulautettuja tekoälyn peruskomponentteja ja virtuaalitodellisuuden ja täydennetyn

²⁷ <https://www.urbanagenda.urban-initiative.eu/partnerships/digital-transition>

todellisuuden järjestelmiä, sekä uusien rakennusmateriaalien ja -tekniikoiden odotetaan muuttavan kaupunkien keskeisiä toiminnallisia elementtejä ja tapaa, jolla kansalaiset elävät ja ovat vuorovaikutuksessa kaupunkialueilla.

Paikallisviranomaisten olisi tässä yhteydessä keskityttävä löytämään uusia paikkaperustaisia ja kansalaislähtöisiä ratkaisuja, joilla vastataan yhteisön tarpeisiin ja paikallisiin taloudellisiin, sosiaalisiin ja ympäristöön liittyviin haasteisiin ja huolehditaan samalla tietosuojasta ja tietoturvasta. Näiden kaupunkiympäristössä käytettävien teknologioiden on toimittava saumattomasti yhteen ja oltava osallistavia, jotta ne hyödyttävät kaikkia kansalaisia.

Uusien teknologioiden avulla kerätyn paikallisen tiedon julkista valvontaa ja omistajuutta koskevia kysymyksiä olisi arvioitava huolellisesti ja avoimesti. Tämä pätee erityisesti silloin, kun palveluja ulkoistetaan kolmansille osapuolille, jotka voivat mahdollisesti käyttää tietoja väärin. Yhteisön hyödyksi luotujen sovellusten olisi oltava maksuttomia ja käyttäjäystävällisiä avoimen lähdekoodin sovelluksia. Teknologia itsessään on neutraalia, mutta sen todellinen vaikutus kaupunkielämään riippuu siitä, miten sitä hallitaan.

Teknologiaa kaupungeissa koskevan aihealueen hanke-ehdotuksia ei näin ollen pitäisi laatia erillään hakijakaupunkien keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteista, jotka on ilmaistu esimerkiksi koheesiopolitiikan kestävän kaupunkikehityksen strategioissa²⁸ tai muissa kaupunkitason strategisissa asiakirjoissa. Hanke-ehdotusten strategisessa arvioinnissa painotetaan tällaista nivomista asiaankuuluviin kaupunkistrategioihin ja -suunnitelmiin²⁹.

KEHOTUKSIA KAUPUNKIEN VIRANOMAISILLE

Hakijoita pyydetään ottamaan hanke-ehdotusten laadinnassa huomioon jäljempänä luetellut aiheet ja kysymykset. Niihin ei kuitenkaan edellytetä tiettyjä vastauksia, sillä vastaukset voivat vaihdella merkittävästi eri kaupunkien välillä kaupungin koon, sisäisten ominaispiirteiden ja haasteiden vuoksi. Tämän ehdotuspyynnön aihealueella on myös mahdollista ja erittäin suositeltavaa testata yhtenäisesti useampaan kuin yhteen näistä aiheista ja kysymyksistä liittyviä toimenpiteitä.

- **Entistä parempien ja mukautettujen julkisten palvelujen varmistaminen:** Helpotetaan laadukkaiden palvelujen saatavuutta, kevennetään kansalaisten hallinnollista taakkaa, luodaan uusia mukautuvia palveluja, parannetaan julkisen infrastruktuurin hallinnointia, lisätään avoimuutta ja tehokkuutta, varmistetaan reaaliaikainen tiedonvaihto käyttäjien kanssa sekä vähennetään kustannusten tilitapahtumiin kuluva aikaa ja virheitä. Painopisteenä on oltava kustannusten vähentäminen ja hallinnollisten menettelyjen automatisointi, nopeuttaminen ja yksinkertaistaminen. Ehdotettuihin muutoksiin on sisällytettävä tuki digitaalisessa siirtymässä kaikkein heikoimmassa asemassa oleville, jotta voidaan torjua digitaalista kahtiajakoa.

²⁸ Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta 24 päivänä kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1058 11 artikla.

²⁹ Valintamenettelystä on hakijoille lisätietoa [EUI-IA-ohjeiden](#) kohdassa 3.2.

- **Monitasoisen ja usean sidosryhmän hallinnon vahvistaminen, tehokkaan osallistuvan demokratian varmistaminen sekä innovoinnin ja kilpailukyvyyn edistäminen:** Lisätään paikallisten sidosryhmien ja kansalaisten aktiivista ja jäsenneltyä osallistumista strategiseen suunnitteluun ja päätöksentekoprosessiin sekä edistetään yhdessä tehtävää suunnittelua ja toteuttamista esimerkiksi sukupuolten tasa-arvon sisällyttämiseksi kaupunkisuunnitteluun. Kehitetään organisatorisia sekä sääntelyyn ja hallintoon liittyviä rakenteita, jotka tarjoavat ympäristön ja edellytykset innovaatiokulttuurin tukemiselle ja helpottavat kumppanuuksia kaupunkien, korkeakoulujen ja paikallisen yritystoiminnan välillä, jotta voidaan luoda/parantaa innovoinnin ja älykkään erikoistumisen dynamiikkaa. Älykkäiden yhteisöjen virtuaalitodellisuuden / täydennetyn todellisuuden digitaalisia kaksosia voitaisiin hyödyntää myös tietoon perustuvissa päätöksentekoprosesseissa käyttämällä kehittyneitä mallintamistekniikoita ja luonnollisia immersiiivisiä käyttöliittymiä. Tällä tavalla voitaisiin lisätä kaupunkien sidosryhmien ja kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia (CitiVERSE).
- **Digitaalisen muutoksen ja paikallisen tiedonkeruun ja -jaon hallinta sekä samalla tiukimpien tietosuojavaatimusten täyttämisen varmistaminen:** Selvitetään, miten kaupungit voivat kerätä, käyttää, tallentaa ja jakaa kaupunkeja alemmaa tasoa koskevaa tietoa entistä tarkemmin, jotta voidaan helpottaa ja parantaa palvelujen tarjoamista kansalaisille, tukea päätöksentekoprosessia tiedonhallinnan pohjalta, edistää paikallista talouskehitystä ja innovointia, parantaa muita heikommassa asemassa olevien ammattitaitoa ja uudelleen kouluttautumista, edistää työpaikkojen ja uusien yritysten luomista sekä houkutella ja pitää osaajia.
- **Alueidenkäytön suunnittelun sekä maankäytön ja teollisuuden kaavoituksen parantaminen:** Käytetään teknologioita strategisessa ja alueellisessa suunnittelussa, jotta voidaan varmistaa sopusointuinen ja optimaalinen kaupunkien ja niiden kehysalueiden kehitys. Kaupunkien on löydettävä innovatiivisia tapoja käyttää uusia teknologioita, jotta eri maankäyttömuotojen, kuten asumisen, teollisuusalueiden tilojen hyödyntämisen, ympäristövaurioalueiden kunnostamisen ja uudelleen kehittämisen, julkisen tilan ja sosiaalipalvelujen tarpeet saadaan mahdollisimman hyvään tasapainoon.
- **Palvelujen, digitaalisen ja fyysisen esteettömyyden parantamisen sekä vammaisten ja ikääntyneen väestön osallisuuden varmistaminen:** Lisätään aktiivista osallistumista kaupungin hallintojärjestelmään keräämällä ja analysoimalla täsmällistä tietoa paikallisista erityistarpeista ja kokemuksista, jotta voidaan laatia/muokata paikallista politiikkaa, kohdentaa resursseja, parantaa palveluja ja luoda mukautettuja älykkäitä katu- ja/tai infrastruktuurilaitteita/-kalusteita. Näin varmistetaan yhtäläinen pääsy kaupunkitiloihin, julkisiin liikennevälineisiin ja/tai rakennuksiin. Kehitetään maksuttomia avoimen lähdekoodin käyttäjäystävällisiä mobiilisovelluksia, joita erilaiset vammaisryhmät voivat käyttää (esim. ruudunlukuohjelmat, puhekomennot, suuri kirjasinkoko). Ehdotetuissa hankkeissa olisi tuettava vammaisten integroitumista ja aktiivista ikääntymispolitiikkaa sekä kiinnitettävä erityistä huomiota työmarkkinoille osallistumista, elinikäistä oppimista ja osaamisen säilyttämistä koskeviin toimenpiteisiin.
- **Turvalliset, suojatut ja kestävät kaupungit:** Uudistetaan kaupunkitiloja siten, että kansalaisten alttius ilmastomuutokselle ja muille haavoittuvuusarviointeihin ja skenaarioihin perustuville

uhkille vähenee, ehdotetaan uusia innovatiivisia palveluja, infrastruktuureja ja laitteita, joilla parannetaan myös kriittisten infrastruktuurien ja julkisten tilojen kestävyyttä, laaditaan ja käytetään ennaltaehkäisy- ja kriisinhallintasuunnitelmia ja -tekniikoita, joiden ohessa on erityiskoulutusta paikallistason ammattilaisille ja tekniikkoja kansalaisten valistamiseksi. Parannetaan paikallishallinnon valmiuksia torjua järjestäytyntä (verkko)rikollisuutta yhteistyössä kansalaisten ja sidosryhmien kanssa.

Hakijat voivat käsitellä muun muassa seuraavia seikkoja, jotka huomioon ottamalla EU:n kaupungeista voidaan tehdä entistä turvallisempia, suojatumpia ja kestävämpiä:

- **Luonnonkatastrofien ja ihmisen aiheuttamien katastrofien** (teollisuusriskit, sään ääri-ilmiöt, maastopalot, maanjäristykset, kansanterveysriskit, turvallisuusuhat) **ennaltaehkäisy- ja lieventämisen vahvistaminen** kaupunkialueilla: Yhdistetään teknologioita ennakointiin ja ennalta ehkäiseviin toimintalinjoihin, suunnitelmiin ja hankkeisiin ja käytetään niitä uusina tapoina laatia erilaisia skenaarioita, ennakoida ympäristö- ja ilmastohaasteita ja taloudellisia riskejä sekä niihin liittyviä sosiaalisia muutoksia ja terveysongelmia.
- **Elintarviketurvasta huolehtiminen kaupunkialueilla ja toiminnallisilla alueilla:** Ilmastonmuutoksen lisääntyneiden vaikutusten ja luonnon monimuotoisuuden kriisin vuoksi kaupungeilla on keskeinen rooli niin sanottujen ruokaympäristöjen muokkaamisessa. Uusia teknologioita voitaisiin käyttää kaupunkialueilla siihen, että saadaan aikaan innovatiivisia, osallistavia ja yhtenäisiä tapoja luoda yhteyksiä paikallisiin viljelijöihin, jotta voidaan luoda kestävien ja sietokykyisten elintarvikejärjestelmien toiminnallisia alueita.
- **Kyberturvallisuus:** Sisällytetään strategista ennakkointia ja ennakointia kyberturvallisuusriskien hallintaa koskevia prosesseja suunnitelmiin ja malleihin, joilla uudet teknologiat yhdistetään infrastruktuurijärjestelmiin. Hallinnoidaan ennakointia kaupunkien infrastruktuurissa ja/tai palveluissa käytettävien uusien teknologioiden tieto- ja viestintätekniikan toimitusketjuriskejä. Kaupunkien kyberturvallisuuden varmistaminen ja kansalaisten aktiivinen osallistuminen edellyttävät monitasoista toimintamallia, jossa otetaan asianmukaisesti huomioon koulutus ja tietoisuuden lisääminen ja jossa keskitytään kaikkein haavoittuvimpiin kansalaisiin.

KOHEESIOPOLITIIKAN TAVOITTEET

- erityistavoite 1.1 kilpailukykyisempi ja älykkäämpi Eurooppa "*kehittämällä ja parantamalla tutkimus- ja innovointivalmiuksia ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönottoa*"
- erityistavoite 1.2 kilpailukykyisempi ja älykkäämpi Eurooppa "*hyödyntämällä digitalisaation etuja kansalaisten, yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja viranomaisten hyväksi*"
- erityistavoite 1.4 kilpailukykyisempi ja älykkäämpi Eurooppa "*kehittämällä taitoja älykästä erikoistumista, teollisuuden muutosprosessia ja yrittäjyyttä varten*"
- erityistavoite 1.5 kilpailukykyisempi ja älykkäämpi Eurooppa "*parantamalla digitaalisia yhteyksiä*"

- erityistavoite 2.4 vihreämpi Eurooppa *"edistämällä ilmastonmuutokseen sopeutumista, katastrofiriskien ehkäisemistä ja palautumiskykyä ottaen huomioon ekosysteemilähtöiset toimintamallit"*
- erityistavoite 4.1 sosiaalisempi ja osallistavampi Eurooppa *"tehostamalla työmarkkinoita ja parantamalla niiden osallistavuutta sekä parantamalla laadukkaiden työpaikkojen saatavuutta niin, että kehitetään sosiaalista infrastruktuuria ja edistetään yhteisötaloutta"*
- erityistavoite 4.2 sosiaalisempi ja osallistavampi Eurooppa *"parantamalla yhdenvertaista pääsyä osallistavien ja laadukkaiden koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvien palvelujen piiriin kehittämällä esteetöntä infrastruktuuria, myös parantamalla etä- ja verkkokoulutukseen liittyvää häiriönsietokykyä"*
- erityistavoite 4.3 sosiaalisempi ja osallistavampi Eurooppa Euroopasta *"edistämällä syrjäytyneiden yhteisöjen, pienituloisten kotitalouksien ja muita heikommassa asemassa olevien ryhmien, kuten erityistarpeisten henkilöiden, sosioekonomista osallisuutta yhdennettyjen toimenpiteiden, muun muassa asumis- ja sosiaalipalvelujen, avulla"*
- erityistavoite 5.1 lähempänä kansalaisia oleva Eurooppa *"edistämällä integroitua ja osallistavaa sosiaalista, taloudellista ja ympäristöön liittyvää kehitystä, kulttuuria, luonnonperintöä, kestävä matkailua ja turvallisuutta kaupunkialueilla"*.

TULOS- JA TUOTOSINDIKAATTORIT

Hanke-ehdotuksia arvioidaan muun muassa sen perusteella, pystytäänkö niillä saavuttamaan uskottavia tuloksia ja ovatko niiden menetelmät tulosten mittaamiseksi luotettavia.

Kaupunkien viranomaisia pyydetään erityisesti aihealueen "teknologia kaupungeissa" osalta määrittämään joukko indikaattoreita, jotka kuvaavat kokonaisvaltaisesti niiden hanke-ehdotuksista syntyviä toisiinsa liittyviä yhteishyötyjä (esim. tukea saaneet yritykset, kansalaisten osallistuminen, työpaikat ja työvoima, koulutetut paikallistason toimijat tai kansalaiset).

Kaupunkien viranomaiset voivat viitata hakemuksissaan mihin tahansa jäljempänä lueteltuihin indikaattoreihin, jos ne ovat olennaisia niiden hankkeiden kannalta. Luettelo ei ole sitova eikä tyhjentävä. Se sisältää indikaattoreita, jotka eivät liity nimenomaisesti aihealueen sisältöön mutta jotka voivat auttaa konkreettisten tulosten ilmaisemisessa ja jotka kannattaa siksi ottaa huomioon. Näitä indikaattoreita olisi täydennettävä kyseessä olevan hankkeen kannalta merkityksellisillä indikaattoreilla.

Kaupunkien viranomaiset voivat vapaasti määritellä omat hankekohtaiset indikaattorinsa. Luetellut indikaattorit on kuitenkin otettava huomioon, jotta voidaan kuvata mahdollisimman selkeästi ja vakuuttavasti ne muutokset, joita hankkeella on mahdollista saada aikaan.

Tuotosindikaattorit

- hankkeen valmisteluun ja yhteistoteutukseen osallistuneet kansalaiset (arvioinnissa käytettävä yksikkö: henkilöt)

- tutkimusorganisaatioiden kanssa yhteistyötä tekevät yritykset (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: tutkimusorganisaatioiden kanssa työskentelevät yritykset*)
- tukea saaneet yritykset (joista mikroyritykset, pienet, keskisuuret ja suuret yritykset) (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: yritykset*)
- tukea saaneet uudet yritykset (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: uudet yritykset*)
- luodut ja/tai tukea saaneet uudet laitteet (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: uudet laitteet*)
- luodut uudet tuotteet ja palvelut (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: uudet tuotteet/palvelut*)
- tukea saaneet henkilöt (koulutetut, täydennyskoulutetut, tuetut tai avustetut) (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: henkilöt*)
- väestö, joka kuuluu syrjäytyneiden yhteisöjen, pienituloisten kotitalouksien ja muita heikommassa asemassa olevien ryhmien sosioekonomista osallisuutta koskevien integroitujen toimien yhteydessä toteutettavien hankkeiden piiriin (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: henkilöt*)
- hankkeen valmisteluun ja yhteistoteutukseen osallistuneet sidosryhmät (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: sidosryhmien osallistuminen*)
- yrityksille kehitettyjen digitaalisten palvelujen, tuotteiden ja prosessien arvo (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: euro*)
- investoinnit uusiin tai parannettuihin luonnonkatastrofien seuranta-, varautumis-, varoitus- ja reagointijärjestelmiin (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: euro*)
- investoinnit uusiin tai parannettuihin katastrofien seuranta-, varautumis-, varoitus- ja reagointijärjestelmiin, joilla torjutaan muita kuin ilmastoon liittyviä luonnonriskejä ja ihmisen toimintaan liittyviä riskejä (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: euro*).

Tulosindikaattorit

- pk-yrityksissä tukea saaneet oppisopimuskoulutukset (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: henkilöt*)
- tukea saaneissa yksiköissä luodut työpaikat (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: vuotuiset kokoaikaiset työntekijät*)
- paikallisyhteisöjen osallistumisen taso (tiedottaminen, kuuleminen, yhteissuunnittelu, yhteispäätös) (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: osallistuvan paikallisväestön prosenttiosuus*)
- Tuote-, prosessi-, markkinointi- tai organisaatioinnovaatioita toteuttavat pk-yritykset (*mittayksikkö: yritykset*)
- Tavaramerkki- ja mallihakemukset (*mittayksikkö: tavaramerkki- ja mallihakemukset*)

- pk-yritysten henkilöstö, joka on suorittanut älykkääseen erikoistumiseen, teollisuuden muutosprosessiin ja yrittäjyyteen liittyvää koulutusta (taitotyypeittäin: tekniikka, johtaminen, yrittäjyys, ympäristö, muu) (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: osallistujat*)
- uusien ja päivitettyjen digitaalisten palvelujen, tuotteiden ja prosessien käyttäjät (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: käyttäjät/vuosi*)
- tulvasuojelutoimenpiteistä hyötyvä väestö (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: suojatun paikallisväestön osuus*)
- maastopalolta suojaavista toimenpiteistä hyötyvä väestö (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: suojatun paikallisväestön osuus*)
- ilmastoon liittyviltä luonnonkatastrofeilta (muut kuin tulvat ja maastopalot) suojaavista toimenpiteistä hyötyvä väestö (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: suojatun paikallisväestön prosenttiosuus*)
- muilta kuin ilmastoon liittyviltä luonnonriskeiltä ja ihmisen toiminnasta johtuvilta riskeiltä suojaavista toimenpiteistä hyötyvä väestö (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: suojatun paikallisväestön prosenttiosuus*)
- työllisyyspalvelujen uusien tai nykyaikaistettujen tilojen vuotuiset käyttäjät (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: käyttäjät/vuosi*)
- uusien tai nykyaikaistettujen sähköisten terveydenhuoltopalvelujen vuotuiset käyttäjät (*arvioinnissa käytettävä yksikkö: käyttäjät/vuosi*)
- Terveys- ja/tai sosiaalihuoltopalvelujen uusien tai uudistettujen tilojen vuotuiset käyttäjät (*mittayksikkö: käyttäjät/vuosi*).

4. HANKKEEN VAIHEET

EUI-IA-hankkeen elinkaari koostuu neljästä vaiheesta (katso lisätietoja EUI-IA-ohjeista):

- Hankkeen valmistelu** (joka katetaan kertakorvauksella) käsittää kaikki hankehakemuksen laatimiseen liittyvät toimet ja päättyy siihen, kun EUI:n viranomaiset hyväksyvät hankkeen rahoitettavaksi.
- Hankkeen käynnistysvaihe** (joka katetaan kertakorvauksella) kestää kuusi kuukautta ja alkaa hankkeen virallisen hyväksymisen jälkeen. Toteutusvaiheesta erillinen vaihe, joka toteutetaan ennen hankkeen virallista aloittamista ja joka on omistettu yksinomaan hankkeen täytäntöönpanovalmiuden tarkistamiselle (mukaan lukien ennakkotarkastus) sekä hankkeen

hallinnointitoimille, joilla luodaan edellytykset hankkeen toimien sujuvalle käynnistämiseksi ja toteuttamiselle.

- iii. **Hankkeen toteutusvaihe** kestää 3,5 vuotta: se alkaa, kun hankkeen käynnistysvaihe on saatettu onnistuneesti päätökseen ja jatkuu hankkeen hyväksytyn toteutuksen päättymispäivään saakka.

Huomioikaa, että toteutusvaiheessa tehtäväkokonaisuuksien pituuksissa on tiettyjä eroja:

- **”Horisontaaliset” tehtäväkokonaisuudet:** Hankkeen hallinnointi, seuranta ja arviointi, viestintä ja hyödyntäminen kestävät koko toteutusvaiheen ajan (3,5 vuotta). Toteutusvaiheen viimeisten kuuden kuukauden aikana (innovatiivisen ratkaisun pilotoinnin eli temaattisten tehtäväkokonaisuuksien toteuttamisen jälkeen) ”horisontaaliset” tehtäväkokonaisuudet keskittyvät seuraaviin asioihin: yhteenveto ja arviointi hankkeen toimista, hankkeen päätelmien valmistelu, hankkeen tuloksista ja saaduista kokemuksista tiedottaminen, niiden levittäminen ja hyödyntäminen, hankkeen perinnön valmistelu pohtimalla mahdollisuuksia jatkaa ja laajentaa testattuja ja onnistuneiksi osoittautuneita ratkaisuja EUI-IA-rahituksen päättymisen jälkeen mukauttamalla testattua innovatiivista ratkaisua siirtokumppanien kaupungeissa ja laajentamalla sitä edelleen eri puolille Eurooppaa sekä loppuraportointi.
 - **Teemakohtaiset tehtäväkokonaisuudet** voivat kestää enintään kolme vuotta, ja niiden tulee päättyä kuusi kuukautta ennen toteutusvaiheen päättymispäivää, jotta voidaan edellä esitetyn mukaisesti arvioida hankkeen täytäntöönpanoa ja kokeiltuja innovatiivisia ratkaisuja asianmukaisesti, saavuttaa tavoitteet ja odotetut tulokset, edistää siirtotoimia ja hyödyntää hankkeen saavutuksia. Hankkeen ja testatun innovatiivisen ratkaisun saavutusten arviointi on ratkaisevan tärkeää, jotta sitä voidaan laajentaa hankkeen kaupunkialueella ja toistaa muissa kaupungeissa eri puolilla Eurooppaa. Tämän vuoksi kokeilun jälkeen olisi varattava kuusi kuukautta arviointitoimia varten.
 - **Siirtotehtäväkokonaisuus** alkaa viimeistään 12 kuukauden kuluttua hankkeen alkamispäivästä ja kestää toteutusvaiheen loppuun. Pääasiallisen kaupunkiviranomaisen ja siirtokumppaneiden on päätettävä tämän tehtäväkokonaisuuden aloittamisesta analysoituaan, mikä on toteuttamiskelpoinen ja edullisin hetki yhteistyön käynnistämiseksi. Sen pitäisi antaa siirtokumppaneille mahdollisuus tulla mukaan mahdollisimman sopivana ajankohtana hankkeen täytäntöönpanon alkuvaiheessa.
- iv. **Hallinnollinen päättämisen vaihe** (joka katetaan kertakorvauksella) kestää kolme kuukautta, ja se liittyy kaikkiin toteutusvaiheen jälkeisiin hallinnollisiin toimiin, jotka toteutetaan hankkeen päättämiseksi ja selostus- ja talousraportointiasiakirjojen validoimiseksi. Huomioikaa, että EUI-IA-hankkeen edustajan tai edustajien odotetaan olevan tämän vaiheen aikana edelleen käytettävissä pysyvän sihteeristön käynnistämiin tietämyksen hyödyntämis- ja levittämistoimiin.

5. RAHOITUSPERIAATTEET

Kokonaiskustannusten periaate

EUI-IA noudattaa kokonaiskustannusten periaatetta. Tämä tarkoittaa sitä, että vaikka hanke saa EAKR:n yhteisrahoitusta enintään 80 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista, jokaisen EAKR:stä tukea saavan kumppanin (pääasiallinen kaupunkiviranomainen ja asiaan liittyvät kaupunkiviranomaiset, toteutuskumppanit ja siirtokumppanit) on hankittava vähintään 20 prosenttia julkista tai yksityistä rahoitusta talousarvionsa loppuun saattamiseksi joko omista varoistaan tai muista lähteistä (ei kuitenkaan muusta EU:n rahoituslähteestä). Yhteistyökumppanien osuus voi koostua rahasta ja/tai luontoissuorituksista.

EAKR:n maksut

EUI-IA-maksujärjestelmä perustuu pääasiassa EAKR:n ennakkomaksuihin ja lopulta todellisten kustannusten korvaamiseen:

- **Ensimmäinen EAKR:n (ennakko)maksu**, joka vastaa 50 prosenttia EAKR:n tuesta, maksetaan pääasialliselle kaupunkiviranomaiselle 90 päivän kuluessa käynnistysvaiheen onnistuneesta päättämisestä. Tämä ensimmäinen ennakkomaksu kattaa myös kaksi hankkeen valmistelu- ja käynnistysvaiheen tehtäväkokonaisuuksien kertakorvausta. Tämä 100 000 euron tukikelpoisten kokonaiskustannusten kokonaismäärä (joka vastaa 80 000 euroa EAKR:stä) koostuu 25 000 euron (joka vastaa 20 000 euroa EAKR:stä) kertakorvauksesta hankkeen valmistelua varten ja 75 000 euron (joka vastaa 60 000 euroa EAKR:stä) kertakorvauksesta käynnistysvaihetta varten.
- **Toinen EAKR:n (ennakkomaksu)**, joka vastaa 30 prosenttia EAKR:n tuesta, maksetaan pääasialliselle kaupunkiviranomaiselle sen jälkeen, kun ensimmäisen tason tarkastuksessa vahvistetut hankekustannukset sisältävä rahoitusvaade 1 on toimitettu ja hyväksytty. Ennen ensimmäisen tason tarkastuksen vahvistamista ilmoitettujen menojen on oltava vähintään 35 prosenttia hankkeen kokonaisbudjetista. Jos ensimmäisen tason tarkastuksen vahvistamat hankekustannukset jäävät alle 35 prosenttiin tukikelpoisista kokonaiskustannuksista, toinen EAKR:n ennakkomaksu maksetaan suhteellisesti.
- **Kolmas EAKR:n maksu**, joka vastaa enintään 20 prosenttia EAKR:n tuesta (vähennettynä hankkeen hallinnolliseen päättämismuutokseen osoitetulla kertakorvauksella, katso jäljempänä), maksetaan pääasialliselle kaupunkiviranomaiselle neljännen (viimeisen) vuotuisen seurantaraportin hyväksymisen, laadullisen loppuraportin hyväksymisen ja rahoitusvaateessa 2 esitettyjen hankekustannusten ensimmäisen tason tarkastuksen vahvistamisen jälkeen. Lopullinen vuotuinen seurantaraportti on toimitettava viimeistään kuukauden kuluttua toteutusvaiheen päättymisestä ja (lopullinen) rahoitusvaade 2 on toimitettava yhdessä laadullisen loppuraportin kanssa hallinnollisen päättämismuutoksen lopussa. Jos ensimmäisen tason tarkastuksen vahvistamat hankekustannukset jäävät alle 100 prosenttiin tukikelpoisista

kokonaiskustannuksista, kolmas EAKR-maksu maksetaan suhteellisesti. On tärkeää huomata, että kolmas maksu ei enää perustu ennakkomaksuperiaatteeseen vaan todellisten ja maksettujen kustannusten korvaamisen periaatteeseen. Sen vuoksi hankekumppaneiden on ennakorahoitettava hankkeen toteutuksen viimeisen vaiheen menonsa (joita 80 prosentin ennakkomaksu ei kata). Kolmas maksu kattaa myös 20 000 euron tukikelpoisten kokonaiskustannusten kertakorvauksen (joka vastaa 16 000 euroa EAKR:stä), joka kattaa hankkeen hallinnollisen päättämisen vaiheen.

6. HANKKEIDEN GENERATION SUUNNITTELU JA KEHITTÄMINEN

6.1 KUMPPANUUS

Kuten kohdassa 2 ”Tukikelpoiset viranomaiset – kuka voi hakea tukea” esitetään, ainoastaan tukikelpoiset kaupunkiviranomaiset voivat jättää hakulomakkeen EUI-IA-ehdotuspyynnön puitteissa. EUI-IA-hankkeessa pääasiallisen kaupunkiviranomaisen odotetaan osallistuvan suoraan kokeiluun ja olevan strategisesti johtavassa asemassa EUI-IA-hankkeen kehittämisessä perustamalla vahva hankekumppanuus, jonka puheenjohtajana se toimii, jotta hanke olisi teknisesti, tieteellisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoinen.

Hankekumppanuus koskee:

- **Toteutuskumppaneita** – keskeiset laitokset ja organisaatiot, jotka voivat osallistua hankkeen toteuttamiseen ja joilla on aktiivinen rooli hankkeen toimien toteuttamisessa ja rahoittamisessa taloudellisen tuen kautta (hankekumppanin varmistama osuus budjetista eli yhteisrahoitusosuus);
- **Siirtokumppaneita** – kaupungit, jotka haluavat oppia kokeilusta, kopioida innovatiivisia ratkaisuja, seurata hankkeen toteuttamista sekä tarjota pääasialliselle kaupunkiviranomaiselle ulkopuolista näkökulmaa kokeiltujen innovatiivisten ratkaisujen siirrettävyyteen ja toistettavuuteen;
- (tarvittaessa) **Asiaan liittyviä kaupunkiviranomaisia.**

Kaikkien EAKR:n määrärahoista hyötyvien hankekumppaneiden (pääasiallinen kaupunkiviranomainen tai asiaan liittyvät kaupunkiviranomaiset, toteutuskumppanit ja siirtokumppanit) on huolehdittava omista rahoitusosuuksistaan.

Kaikkien kumppaneiden on sijaittava Euroopan unionissa (on mahdollista ottaa mukaan toteutuskumppaneita eri maista edellyttäen, että ne sijaitsevat EU:n jäsenvaltioissa ja että hankkeen lisäarvo on selkeästi perusteltavissa). Kaikkien kumppaneiden odotetaan myös virallistavan yhteistyönsä allekirjoittamalla kumppanuussopimuksen.

Pääasiallinen kaupunkiviranomainen

Hankeissa on osoitettava, että kaupunkiviranomaiset ovat selkeästi sitoutuneet osallistumaan aktiivisesti toimien toteuttamiseen ja paikalliseen kumppanuuteen. EUI-IA:n toiminta perustuu pääasialliseen kaupunkiviranomaiseen, joka vastaa koko hankkeen yleisestä täytäntöönpanosta ja hallinnoinnista. Pääasiallinen kaupunkiviranomainen kantaa koko taloudellisen ja oikeudellisen vastuun valtuutettuun yksikköön nähden. Muut hankekumppanit kantavat oman vastuunsa pääasialliseen kaupunkiviranomaiseen nähden. Pääasiallisen kaupunkiviranomaisen edustaman kumppanuuden vastuualueet kuvataan pääasiallisen kaupunkiviranomaisen ja valtuutetun yksikön välisessä tukisopimuksessa sekä kumppanuussopimuksessa, jonka kaikki kumppanit allekirjoittavat hankkeen hyväksymisen jälkeen (ja siirtokumppanit sen jälkeen, kun ne on valittu). Pääasiallisen kaupunkiviranomaisen tulee varmistaa, että kaikki hankekumppanit osallistuvat hankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Asiaan liittyvät kaupunkiviranomaiset

Kaikkien kaupunkiviranomaisten olemassa olevien yhteenliittymien (kaupunkiviranomaisten kansalliset/alueelliset yhteenliittymät, alueelliset sopimukset tai yhteenliittymät, kehitysalueet jne.), joilla on tai ei ole organisoidun taajaman oikeudellista asemaa, sekä yksittäisten kaupunkiviranomaisten, joilla ei ole virallista yhteistyösopimusta, mutta jotka haluavat osallistua EUI-IA-hankkeen hakuprosessiin, on mainittava hakemuslomakkeessa yksi paikallishallintoyksikkö pääasiallisena kaupunkiviranomaisena ja muut paikalliset hallintoyksiköt asiaan liittyvinä kaupunkiviranomaisina. Asiaan liittyvät kaupunkiviranomaiset ovat vastuussa erityistoimien toteuttamisesta ja niihin liittyvien suoritteiden/tuotosten tuottamisesta. Asiaan liittyvillä kaupunkiviranomaisilla on osuus hankkeen budjetista, ja ne raportoivat toimien toteuttamisesta aiheutuneista kustannuksista. Hakulomakkeessa on annettava yksityiskohtaiset tiedot asiaan liittyvistä kaupunkiviranomaisista (mukaan lukien oikeudellinen asema, kokemus ja pätevyys, yhteyshenkilöt jne.).

On suositeltavaa, että kaupunkiviranomaisten yhteenliittymien ja/tai ryhmittymien (jotka eivät ole organisoituja taajamia), jotka haluavat hakea tukea, olisi oltava alueellisesti lähekkäisiä ja pyrittävä rajoittamaan osallistuvien asiaan liittyvien kaupunkiviranomaisten lukumäärää.

Asiaan liittyvät kaupunkiviranomaiset virallistavat sopimussuhteen pääasiallisen kaupunkiviranomaisen kanssa allekirjoittamalla muiden hankekumppaneiden tapaan kumppanuussopimuksen hankkeen hyväksymisen jälkeen.

Uusien yhteistyömuotojen ehdottaminen ja halutun kriittisen massan saavuttamiskeinojen yhdistäminen yhteistä tarkoitusta varten ja näin ollen EUI-IA-ehdotuspyyntöjen jättäminen kaupunkiviranomaisten ryhmänä on mahdollista ja joskus erittäin toivottavaa toimivan kaupunkialuedynamiikan edistämiseksi.

Toteutuskumppanit

Julkisten elinten, yksityisen sektorin ja kansalaisyhteiskunnan (mukaan lukien kansalaiset ja asukkaat) välisten vahvojen kumppanuuksien kehittäminen on yleisesti tunnustettu kestävästä kaupunkikehityksen kulmakiveksi. Käsiteltävästä asiasta riippuen sekä paikallisen tilanteen ja aiempien kokemusten perusteella pääasiallisen kaupunkiviranomaisten olisi otettava hankkeeseen mukaan erilaisia asiaankuuluvia yhteistyökumppaneita (laitoksia, virastoja (vaikka ne olisivat kokonaan kunnan/kaupungin omistuksessa), korkeakouluja, yksityisen sektorin kumppaneita, sijoittajia, tutkimuslaitoksia, kansalaisjärjestöjä jne.), jotka ovat välttämättömiä ehdotetun innovatiivisen ratkaisun toteuttamiseksi, projektitavoitteiden saavuttamiseksi sekä kestävyttä ja laajentamista koskevien pitkäaikaisten vaikutusten varmistamiseksi. Toteutuskumppaneilla tulee olla asiaankuuluvaa kokemusta ja asiantuntemusta, jotka täydentävät pääasiallisen kaupunkiviranomaisen kokemusta ja asiantuntemusta ja tuovat lisäarvoa koko hankkeelle. Jos hankkeilla halutaan vastata sidosryhmien ja kohderyhmien kiireellisiksi katsomiin haasteisiin ja niiden halutaan olevan todella rohkeita, innovatiivisia ja sitoutuneita soveltamaan testattuja ratkaisuja laajemmassa mittakaavassa hankkeen päätyttyä, niiden olisi pyrittävä hyödyntämään paikallisen ekosysteemin kaupunkiviranomaisten ulkopuolelta saatavaa tietämystä ja asiantuntemusta sekä tukea julkisilta ja/tai yksityisiltä sijoittajilta, jotka ovat kiinnostuneita osallistumaan.

Kumppanuuden tulisi olla tasapainoinen ja toisiaan täydentävä politiikan ja temaattisen toimivallan osalta. Kumppanuuksien tulisi pyrkiä edistämään horisontaalista (mukaan lukien kaupunkihaasteiden eri ulottuvuuksia käsittelevät toimijat) ja vertikaalista integraatiota (mukaan lukien hallinnon eri tasot). Ei ole olemassa yhtä kaikille sopivaa ratkaisua. Hakijoiden on huomattava, että yli kymmenen kumppanin kumppanuudet saattavat vaatia ylimääräisiä ponnisteluja ja resursseja tehokkaan hallinnoinnin varmistamiseksi.

Mikä tahansa organisaatio, joka on oikeushenkilö, voi toimia toteutuskumppanina EUI-IA-hankkeessa. Toteutuskumppaneilla on aktiivinen rooli hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa, ja ne ovat vastuussa tiettyjen toimien toteuttamisesta ja niihin liittyvien suoritteiden/tuotosten tuottamisesta. Toteutuskumppaneilla on osuus hankkeen budjetista, ja ne raportoivat toimien toteuttamisesta aiheutuneista kustannuksista. Toteutuskumppanit tulee valita avoimuuden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteita noudattaen. Konsulttiyritykset, joiden ensisijaisena tavoitteena on eurooppalaisten hankkeiden kehittäminen ja hallinnointi, ja organisaatiot, joilla ei ole budjetoitua henkilöstöä (jotka ilmoittavat ainoastaan ulkopuolisen asiantuntijan kustannukset), eivät voi osallistua hankkeeseen toteutuskumppaneina. Hakulomakkeessa on annettavayksityiskohtaiset tiedot toteutuskumppaneista (mm. oikeudellinen asema, kokemus ja pätevyys, yhteyshenkilöt). Toteutuskumppani voi periaatteessa osallistua useisiin hanke-ehdotuksiin saman ehdotuspyynnön puitteissa edellyttäen, että panos ja lisäarvo eri hankkeissa on selkeästi perusteltu.

Huomioikaa, että kaupunkiviranomaisia ei voida pitää toteutuskumppaneina, vaan ainoastaan pääasiallisena kaupunkiviranomaisena tai asiaan liittyvänä kaupunkiviranomaisena, jos ne täyttävät edellä luetellut tukikelpoisuusperusteet.

Siirtokumppanit

Siirtokumppanit ovat kaupunkien viranomaisia, jotka liittyvät hankekumppanuuteen seuratakseen kokeiluja ja oppiakseen niistä. Kullakin EUI-IA-hankkeella odotetaan olevan kolme siirtokumppania, jotka ovat peräisin muista jäsenvaltioista kuin pääasiallinen kaupunkiviranomainen.

Siirtokumppaniksi voi liittyä mikä tahansa Euroopan unionissa sijaitseva kaupunkiviranomainen, joka on määriteltä Eurostatin kaupungistumisasteen (DEGURBA) mukaan kaupungiksi tai esikaupungiksi (vastaa Eurostatin DEGURBA-koodia 1 tai DEGURBA-koodia 2). Asukasmäärää koskevia rajoitteita ei ole (kaikenkokoiset kaupungit kelpaavat siirtokumppaneiksi).

Siirtokumppaneiden kutsuminen hankekumppanuuteen perustuu logiikkaan, joka pyrkii edistämään ratkaisun käyttökelpoisuutta muissa EU-alueen kaupunkiympäristöissä ja siten parantamaan sen toistomahdollisuuksia ulkomailla ja käyttöönottoa laajemmassa mittakaavassa pidemmällä aikavälillä esimerkiksi rahoituksella, joka saataisiin koheesiopolitiikan pääohjelmista ja erityisesti EAKR:stä. Se voi myös osaltaan tukea EU:n kaupunkien välistä tietojen vaihtoa ja rakentaa pitkäaikaisia suhteita niiden välille. Osallistuminen kokeiluun antaa siirtokumppaneille mahdollisuuden vahvistaa omaa innovaatiopotentiaaliaan ja lisätä valmiuksiaan toteuttaa innovatiivisia ratkaisuja (sekä sisällön että prosessin osalta) sekä valmistella kokonaan tai osittain prosessi, jossa testattua innovatiivista ratkaisua mukautetaan ja toistetaan kumppanin omassa kaupungissa osallistumalla siirtotoimiin ja hyötymällä ratkaisusta, jonka he näkevät toteutuvan ja tuottavan tuloksia, mutta myös ratkaisevan innovaatiota koskevia ongelmia ja esteitä.

Siirtokumppanit on yksilöitävä ja valittava, ja niiden odotetaan sitoutuvan hankekumppanuuteen viimeistään käynnistysvaiheessa. Siirtoyhteistyön, joka toteutetaan siirto-tehtäväkokonaisuuden kautta, tulee alkaa viimeistään 12 kuukautta hankkeen toteutuksen aloittamisesta. Siirtokumppaneille osoitetaan kiinteä budjetti.

Kohderyhmien ja laajempien sidosryhmien osallistuminen

EUI-IA-hanketta kehitettäessä ja kaikissa hankkeen vaiheissa on tunnistettava ja osallistettava seuraavat laajemmat sidosryhmäjoukot hankkeen luonteesta riippuen: paikallisyhteisöt, työmarkkinaosapuolet, yritykset, kansalaisjärjestöt, asiantuntijat, instituutiot, järjestöt, yksityishenkilöt jne. sekä hankkeen kohderyhmät (eli hankkeesta riippuen: kansalaiset, harjoittelijat, työnhakijat, haavoittuvassa asemassa olevat ryhmät ja/tai syrjäytyneet yhteisöt, tietyn palvelun tai hallinnon käyttäjät), jotka voivat vaikuttaa hankkeeseen tai joihin hanke voi vaikuttaa. Sidosryhmien tunnistaminen, niiden EUI-IA-hankkeeseen liittyvän vaikutusvallan ymmärtäminen ja niiden tarpeiden ja odotusten tasapainottaminen ovat ratkaisevia seikkoja hankkeen onnistumisen kannalta. Kaupunkiviranomaisten olisikin kutsuttava kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät neuvottelupöydän ääreen hahmottelemaan tarpeita ja ongelmia tarkemmin, sopimaan yhteisestä visiosta tai toivotusta muutoksesta, jonka saavuttamista EUI-IA-hankkeen olisi edistettävä, ja suunnittelemaan konkreettisia ongelmanratkaisun ja toivottuun muutokseen liittyviä ratkaisuja ja toimia. Laajemmat sidosryhmät hyötyvät EUI-IA-hankkeesta suoraan ja/tai välillisesti, mutta niillä ei ole välitöntä roolia EUI-IA-hankkeen toteuttamisessa, eikä niitä pitäisi pitää EUI-IA-hankkeen kumppaneina. Näin ollen niille ei ole varattu erityistä budjettia eikä nimenomaisia

vastuita hankkeen toteuttamisessa, mutta niitä pidetään merkityksellisinä, ja niiden olisi osallistuttava aktiivisesti (yhteiskehittäely), jotta varmistetaan hankkeen sujuva ja tehokas toteuttaminen.

6.2 HANKKEEN TOIMENPIDELOGIIKKA JA TYÖSUUNNITELMA

EUI-IA-hankkeen toimenpidelogiikka kuvailee selkeää ja tarkoin harkittua käsitystä siitä, miten suunniteltujen toimien odotetaan johtavan haluttuun muutokseen ja tavoiteltuihin tuloksiin. Se on tapa kuvata loogista järjestystä alkuperäisten tarpeiden, panosten, hankkeiden toimien, tuotosten, tulosten ja lopullisen vaikutuksen välillä. Se on väline, jonka avulla voidaan jäsentää monimutkaisia toimia ja valmistella hankkeen arviointia. Toimenpidelogiikassa kuvaillaan: Mikä on toimenpiteen/hankkeen peruste? Mitkä ovat haasteet/tarpeet, jotka johtivat toimenpiteeseen? Mitä ongelmia toimenpiteellä on tarkoitus ratkaista? Mikä on ”toivottu muutos”? Miten nämä muutokset on tarkoitus toteuttaa?

Toimenpidelogiikka koostuu strategisista, toiminnallisista sekä seuranta- ja arviointiosioista:

- Strategisiin osioihin kuuluvat yleistavoite, erityistavoitteet ja odotetut tulokset.
- Operatiivisiin osioihin kuuluvat hankkeen työsuunnitelma, tehtäväkokonaisuudet, toimet, tulokset ja tuotokset.

Hankkeen työsuunnitelmassa selitetään, miten hanke toteutetaan. Se on mahdollista rahoitusta saavan hankkeen etenemissuunnitelma. Työsuunnitelmassa hanke pilkotaan tärkeimpiin vaiheisiin, joita kutsutaan tehtäväkokonaisuuksiksi, ja tehtäväkokonaisuudet jaetaan pienempiin vaiheisiin, joita kutsutaan toiminnoiksi. Toiminnot johtavat tuloksiin, ja kukin tehtäväkokonaisuus johtaa yhteen tai useampaan tuotokseen.

Tehtäväkokonaisuudet ovat työsuunnitelman rakennuspalikoita, jotka edustavat hankkeen pääpilareita ja koostuvat toisiinsa liittyvistä hanketoiminnoista, joita tarvitaan hankkeen tiettyjen osien toteuttamiseen ja hankkeen tuotosten tuottamiseen. EUI-IA-hankkeen jäsentämiseksi olisi käytettävä seuraavia tehtäväkokonaisuuksia:

- Tehtäväkokonaisuuden valmistelu- ja käynnistysvaihe
- Tehtäväkokonaisuuden projektinhallinta
- Tehtäväkokonaisuuden seuranta ja arviointi
- Tehtäväkokonaisuuden viestintä ja pääomittaminen
- Tehtäväkokonaisuuden teemat
- Tehtäväkokonaisuuden siirto
- Tehtäväkokonaisuuden sulkeminen

- Seurannan ja arvioinnin osioihin kuuluvat tuotosindikaattorit ja tulosindikaattorit.

6.3 ASIAANTUNTIJOIDEN TUKI

Kukin EUI-IA:n puitteissa rahoitettava hanke saa tukea EUI-asiantuntijalta. EUI-asiantuntijat tarjoavat hankkeille erityisesti seuraavia palveluja:

- Hanketta ja sen toteuttamista koskeva strateginen ja operatiivinen neuvonta ja ohjaus.
- Avustaminen sellaisten hankeasiakirjojen ja -tuotosten kehittämisessä, joissa kerätään ja levitetään saavutuksia ja täytäntöönpanon jälkeisiä mahdollisuuksia (kestävyys, laajentamis- ja siirtämismahdollisuudet), saatuja kokemuksia ja hyviä käytäntöjä laajemmalle yleisölle, jotta voidaan helpottaa menestyksekkäimpien innovaatioiden käyttöönottoa muissa EU:n kaupungeissa.
- Osallistuminen ja hyödyntämis- ja levitystoiminnan edistäminen.
- Avustaminen siirtotehtäväkokonaisuuden täytäntöönpanossa.

EUI-asiantuntijat antavat jatkuvaa tukea ja neuvontaa hankkeiden täytäntöönpanoprosessien aikana sekä hankkeiden päättämisvaiheessa.

EUI-asiantuntijat ovat henkilöitä, joilla on perusteellinen tietämys kunkin ehdotuspyynnön kannalta merkityksellisistä kaupunkiteemoista, kokemusta yhteistyöstä kaupunkiviranomaisten kanssa julkisia investointeja sisältävistä hankkeista ja niiden käytännön toteuttamisesta sekä hyvä käsitys koheesiopolitiikasta ja todistetusti kokemusta kaupunkikokeilujen ja -innovaatioiden tukemisesta.

EUI-IA kattaa suoraan kaikki EUI-asiantuntijoiden toimintaan liittyvät kustannukset (mukaan lukien matka- ja majoituskustannukset). Hakijoiden ei siis tarvitse sisällyttää hakemuslomakkeeseensa määrärahoja tähän tarkoitukseen.

6.4 SIIRTO

Keskeinen uutuus verrattuna ohjelmakaudella 2014–2020 rahoitettuihin innovatiivisia kaupunkitoimia koskevan aloitteen hankkeisiin on se, että EUI-IA-hankkeisiin on sisällytetty olennaisena osana valtioiden välinen siirto-osio.

On tärkeää korostaa, että EUI-IA-hankkeissa keskitytään edelleen ensisijaisesti uusien innovatiivisten ratkaisujen testaamiseen tietyllä paikkakunnalla, mutta tämän uuden osion myötä odotetaan, että muiden maiden kumppanikaupungit (siirtokumppanit) seuraavat kokeilujen prosesseja ja tuloksia.

Kaikkiin EUI-IA-hankkeisiin sisältyy nyt oma siirtotehtäväkokonaisuus, johon sisältyy erityisiä toimia, budjetteja, suoritteita ja tuotoksia.

EUI-IA on perustettu kartoittamaan ja tukemaan siirrettävien ja skaalautuvien innovatiivisten ratkaisujen testaamista kestäväan kaupunkikehitykseen liittyvien kysymysten ratkaisemiseksi Euroopan unionin tasolla. Sen tavoitteena on myös kerätä ja jakaa kokeilujen tuloksia (myös siirtotoimia tukemalla) innovaatiovalmiuksien ja tietämyksen kehittämiseksi kaikilla EU:n kaupunkialueilla. Tavoitteena on, että muut EU:n kaupungit käyttävät EUI-IA-hankkeen tuotoksia (toisto, laajentaminen), mikä lisää koko aloitteen vaikutusta, edistää kaupunkipolitiikkaa eri tasoilla ja tukee Euroopan kaupunkialueiden välistä yhteistyötä.

Lisätty siirto-osio keskittyy seuraaviin asioihin:

- siirtokumppanit voivat seurata testatun innovatiivisen ratkaisun suunnittelua ja pilotointia,
- siirtokumppaneille tarjotaan mahdollisuus analysoida paikallisia kaupunkiympäristöjään, jotta he ymmärtäisivät paremmin, miten innovatiivisia ratkaisuja voidaan mukauttaa vastaamaan paikallisia tarpeita ja olosuhteita,
- tietojen ja kokemusten vaihto kaikkien hankekumppaneiden välillä,
- tärkeimpien panosten, jotka voivat sekä tuoda ulkoista näkökulmaa EUI-IA-hankkeeseen että innostaa siirtokumppaneita, jakaminen,
- siirtokumppaneiden on laadittava asiakirjat, joita se voi käyttää innovatiivisen ratkaisun tulevaa toistamista varten (toistamisen toteutettavuus- ja mahdollisuustutkimus sekä investointiasiakirjat),
- pääasiallinen kaupunkiviranomainen ja sen hankekumppanit valmistelevat EUI-IA-hankkeen perintöä EUI:n innovatiivisen ratkaisumallin muodossa. Muut innovatiivisesta ratkaisusta kiinnostuneet EU:n kaupungit voivat hyödyntää tätä mallia.

Edellä mainitut toimet voidaan toteuttaa seuraavilla **työmenetelmillä**: vierailut paikan päällä, verkossa tai verkon ulkopuolella järjestettävät työpajat/kokoukset/keskustelut, vertaisarviointitoimet, siirtokumppaneiden oma työ, jonka avulla ne voivat hyödyntää siirtovaihdosta saatuja oppeja mutta myös valmistautua innovatiivisen ratkaisun tulevaan toistamiseen, sekä muut halutut työ- ja yhteistyömuodot.

Siirtokumppaneiden odotetaan valmistelevan seuraavat oppimis- ja investointisuoritteet ja tuotokset: **Siirtokapasiteettitutkimus, toistamisen toteutettavuus- ja mahdollisuustutkimus** – (yksi kutakin siirtokumppania kohden). Ne voivat myös rahoittaa **investointiasiakirjoja ja pienimuotoisten pilotti-investointien toteuttamista**.

Pääasiallisen kaupunkiviranomaisen odotetaan valmistelevan **EUI – Innovatiivisen ratkaisun malli** - loppuasiakirjan, jossa keskitytään testatun innovatiivisen ratkaisun siirrettävyyteen ja laajentamiseen,

jotta muut (ei ainoastaan siirtokumppanit vaan myös kaikki kiinnostuneet EU:n kaupungit) voivat tutustua kokeilun tuloksiin ja saada toistamista koskevia ohjeita.

EUI-IA-hakijan on päätettävä tehtäväkokonaisuuden siirron kokonaisbudjetista, ja siihen olisi sisällyttävä:

- budjetti, joka osoitetaan siirtotehtäväkokonaisuuden toteuttamisesta tukeville pääasialliselle kaupunkiviranomaiselle ja asiaankuuluville toteutuskumppaneille;
- kullekin siirtokumppanille kertakorvauksena myönnettävä budjetti (yksinkertaistettu kustannusvaihtoehto) – 150 000 euroa (joka vastaa 120 000 euroa EAKR:stä ja 30 000 euron omaa rahoitusosuutta).

Pääasiallisella kaupunkiviranomaisella on vastuu niiden siirtokumppaneiden määrittelystä ja valinnasta, jotka se haluaa liittää kumppanuuteen. Siirtokumppaneiden tunnistaminen on aloitettava jo hakuvaiheessa, jolloin hakijoita pyydetään yksilöimään muita eurooppalaisia kaupunkialueita, jotka voisivat hyötyä ehdotetun ratkaisun toistamisesta (samankaltaiset piirteet, olosuhteet ja/tai haasteet) tai innovatiomahdollisuuksiensa lisäämisestä, tarkentamaan, miten sopivimmat siirtokumppanit yksilöidään ja valitaan (ja yksilöimään mahdolliset siirtokumppanit, jos ne on jo tunnistettu, sekä niiden taustalla olevat motiivit/perusteet). Koska yksi EUI-IA:n tavoitteista on, että muut kaupungit käyttävät hankkeiden tuotoksia, mikä lisää koko aloitteen vaikutusta, ja koska EUI-IA:n tavoitteena on lisätä hankkeissa kehitettyjen innovatiivisten ratkaisujen toistettavuutta, on tärkeää, että hankkeissa voidaan jo hakuvaiheessa osoittaa, että niillä on hyvin laaditut prosessit, perustelut ja motiivit sopivimpien siirtokumppaneiden valinnan taustalla.

Siirtokumppanit on yksilöitävä viimeistään käynnistysvaiheessa, ja käynnistysvaiheen onnistumisen edellytyksenä on, että siirtokumppanit allekirjoittavat vähintään aiesopimukset.

Siirtokumppaneiden valinnan avulla tulisi: (i) säilyttää hyvä tasapaino kumppanuuteen osallistuvien kaupunkien (niiden koko (pienet, keskisuuret ja suuret kaupungit) ja paikallisuuden (vähemmän kehittyneet, siirtymävaiheessa olevat ja kehittyneemmät alueet)) välillä ja ii) koota yhteen toistotoimien laadun kannalta tärkeimmät siirtokumppanit. Sen vuoksi **siirtokumppanien valinnassa noudatetaan tiettyjä suuntaa-antavia periaatteita:**

- Siirtokumppaneiden on tultava eri EU:n jäsenvaltioista;
- Vähintään kahden neljästä osallistuvasta kaupungista (pääasiallinen kaupunkiviranomainen + kolme siirtokumppania) tulee sijaita vähemmän kehittyneillä tai siirtymäalueilla ³⁰;
- Kumppanuuteen tulisi kuulua erikokoisia kaupunkeja.

³⁰ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/regions/background>

6.5 KUSTANNUSLUOKAT

EUI-IA-hankkeissa voidaan käyttää seuraavia kustannusluokkia:

- Henkilöstö
- Toimisto ja hallinto
- Matkat ja majoitus
- Ulkopuolinen asiantuntemus ja palvelut
- Laitteet
- Infrastrukturi ja rakennustyöt

EUI-IA-ohjeissa annetaan kullekin kustannusluokalle määritelmä sekä ohjeet budjetointia ja raportointia varten. On erittäin suositeltavaa, että hankekumppanit kysyvät tukikelpoisuuteen liittyvät kysymykset pysyvältä sihteeristöltä, jos vastausta ei löydy näistä säännöistä. Huomatkaa, että siirtokumppaneiden menot katetaan kertakorvauksella.

Hankkeen ilmoittamat menot on tarkastutettava ensimmäisen tason tarkastajalla. Ensimmäisen tason tarkastajan riippumattomassa lausunnossa on esitettävä ilmoitettujen menojen laillisuus ja asianmukaisuus, tuotteiden ja palvelujen toimittaminen, ilmoitettujen menojen moitteettomuus sekä se, ovatko menot ja toimet EUI-IA:n, EU:n ja kansallisten sääntöjen mukaisia. Koska EUI-IA nimittää ensimmäisen tason tarkastajan suoraan ja maksaa hänelle palkkaa, hankekumppanuuden ei pitäisi ennakoita valvontakustannuksia (auditointikustannuksia) hankkeen talousarviota laatiessaan. Ensimmäisen tason tarkastaja järjestää myös hankkeiden tarkastuksia paikan päällä. Paikan päällä tapahtuva valvonta tarkoittaa, että **ensimmäisen tason tarkastaja todella vierailee hankkeessa ja tarkistaa, että tietyt toiminnot, palvelujen ja tuotteiden ostot sekä investoinnit on toteutettu hyväksytyn hakemuslomakkeen mukaisesti täytäntöönpanon aikana ja että niihin liittyviä säännöksiä on noudatettu.**

Kuten rahoitusperiaatteissa todetaan, EUI-IA-hankkeissa noudatetaan kokonaiskustannusten periaatetta: EAKR osallistuu hankkeen rahoitukseen 80 prosenttiin asti tukikelpoisista kokonaiskustannuksista, ja jokaisen EAKR:stä rahoitusta saavan hankekumppanin (pääasiallinen kaupunkiviranomainen tai asiaan liittyvä kaupunkiviranomainen, toteutuskumppani ja siirtokumppani) on varmistettava rahoitusosuus, jolla täydennetään hankkeen talousarviota rahoitusosuuden tavoitteeseen asti (vähintään 20 prosenttia kumppanin tukikelpoisista kustannuksista).

Jos nämä rahoitusosuudet ovat peräisin yksityisistä lähteistä, ne eivät kuulu valtiontukilainsäädännön piiriin. Jos rahoitusosuudet ovat peräisin julkisista lähteistä ja jos hanketoiminta ei ole taloudellista, sen rahoittaminen ei ole valtiontukea. Kun jäsenvaltion julkisista varoista myönnetään rahoitusosuuksia hankkeisiin, joihin liittyy "taloudellista toimintaa" eli tavaroiden ja palvelujen tarjoamista markkinoilla, tällaiset hankkeet on suunniteltava siten, että julkinen tuki on valtiontukisääntöjen mukaista kaikilla

tasoilla eli joko hankkeen tai laitoksen omistajan, rakentajan ja/tai toiminnanharjoittajan tasolla. Tällaisissa tapauksissa myönnetyn julkisen rahoituksen olisi oltava vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen vaatimusten mukaista tai yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen tai yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevan SGEI-päätöksen ehtojen mukaista.

Yksityiskohtaisia tietoja julkisista hankinnoista ja valtiontuesta annetaan EUI-IA-ohjeissa.

7. HAKUPROSESSI

EUI-IA:n kolmas ehdotuspyynnön **hakemusasiakirjat** koostuvat seuraavista osista:

- Tämä **tehtävänmäärittely**, joka on saatavilla kaikilla EU:n kielillä. Huom. Jos kieliversioissa ilmenee ristiriitaisuuksia, englanninkielinen versio katsotaan oikeaksi.
- EUI-IA-ohjeet (saatavilla vain englanniksi), joihin on tutustuttava laajasti aloitteen yleisten sääntöjen osalta.
- Tekniset ohjeet sähköistä tietojenvaihtofoorumia (Electronic Exchange Platform, EEP) varten.
- Yksityiskohtaiset ohjeet hakemuslomakkeen täyttämiseksi ovat saatavilla EEP-järjestelmässä kaikilla EU:n kielillä. Huom. Jos kieliversioissa ilmenee ristiriitaisuuksia, englanninkielinen versio katsotaan oikeaksi.
- Hakemuslomakkeen kohteliaisuutta koskeva valmisteluasiakirja (hakemuslomakkeen ja vahvistuslomakkeen työversio – Word-asiakirja, joka on saatavilla vain englanniksi) apuvälineeksi hakemuksen laatimisprosessiin.

Kaikki asiakirjat löytyvät EUI:n verkkosivuilta.

Hakemusprosessi EEP-järjestelmässä on täysin paperiton (<https://connect.urban-initiative.eu>).

Hakemus koostuu seuraavista osista:

- **Hakemuslomake:** Hakulomake on täytettävä EEP-järjestelmän verkkoalustalla. Se koostuu osioista, joissa esitellään hankeidea ja perustelut (mukaan lukien tiedot ehdotuksen innovatiivisuudesta), kumppanuus (mukaan lukien pääasiallinen kaupunkiviranomainen, toteutuskumppanit, siirtokumppanit ja tarvittaessa asiaan liittyvät kaupunkiviranomaiset), päätavoitteet ja odotetut tulokset, ehdotettu työsuunnitelma ja talousarvio. Muokkaaminen ja lähettäminen on mahdollista vain avoimen ehdotuspyyntömenettelyn aikana. Sovellus sisältää useita automaattisia linkkejä, kaavoja ja tarkistuksia. Nämä ominaisuuksien vuoksi lomakkeessa näkyy virheilmoituksia (mukaan lukien puuttuva vahvistuslomake), jos sitä ei ole täytetty oikein,

eikä sitä voi lähettää. Näin voidaan merkittävästi vähentää riskiä, että hakemus ei täytä kelpoisuusvaatimuksia.

- **Liite:** Hakijat voivat ladata EEP-järjestelmään yhden hakemuslomakeliitteen. Tämä voi olla esimerkiksi kartta, jossa esitellään toiminta-alue, kaavio tai infografiikka. Liitteeksi liitettävän tiedoston tyyppi ja koko on määritelty EEP-ohjeissa.
- **Vahvistuslomake:** Verkkoalusta luo automaattisesti vahvistuslomakkeen, kun hakemuslomaketta täytetään tai kun se on täytetty. Se täytyy tulostaa, toimittaa pääasiallisen kaupunkiviranomaisen lailliselle edustajalle allekirjoitettavaksi, skannata ja ladata Hakemuslomakkeen H vahvistuslomake -osioon. Hakemuslomaketta ei voi toimittaa ilman vahvistuslomaketta.

On erittäin suositeltavaa, että hakijat täyttävät hakemuslomakkeen selkeällä englannin kielellä, mutta se voidaan toimittaa myös millä tahansa EU:n virallisella kielellä. On huomattava, että strategiset ja operatiiviset arvioinnit tehdään hakulomakkeen englanninkielisen version perusteella (jonka pysyvä sihteeristö on käännäntänyt englanniksi ulkopuolisella palveluntarjoajalla, jos hakulomake on toimitettu muulla kielellä). Pysyvä sihteeristö ei takaa käännöksen laatua, joten se on hakijan vastuulla. Lisäksi tukisopimuksen, hankkeen hallinnoinnin, virallisen raportoinnin, keskeisten suoritteiden ja kaiken viestinnän valtuutetun yksikön ja pysyvän sihteeristön kanssa tapahtuu englanniksi.

Hakulomakkeen ja vahvistuslomakkeen viimeinen jättöpäivä on
14.10.2024 klo 14.00 (Keski-Euroopan aikaa)

8. VALINTAPROSESSI

Hakemusten jättämisen jälkeen kukin hakemus läpäisee valintamenettelyn, jossa noudatetaan seuraavia vaiheita:

1. Tukikelpoisuuden tarkistus
2. Strateginen arviointi
3. Operatiivinen arviointi

8.1 TUKIKELPOISUUDEN TARKISTUS

EUI-IA-ehdotuspyynnön päätyttyä pysyvä sihteeristö tarkistaa kaikkien toimitettujen hankehakemusten kelpoisuuden ennen ehdotuspyynnön määräaika. Kelpoisuustarkastuksen tarkoituksena on varmistaa, että vastaanotetut hakemuslomakkeet ja niiden liitteet ovat virallisten kelpoisuuskriteerien mukaisia, välttää tukeen kelpaamattomien hakemusten lisäarviointi ja varmistaa kaikkien rahoitettaviksi valittujen ehdotusten tasapuolinen kohtelu.

EUI-IA:n tukikelpoisuuskriteerit ovat seuraavat:

1. Hakemuslomake on toimitettu sähköisen tietojenvaihtofoorumin kautta ennen ehdotuspyynnön tehtävänmäärittelyssä ilmoitettua määräaika.
2. Hakulomake on täytetty kokonaan.
3. Hakija on yksi kaupunkiviranomainen paikallisessa hallintoyksikössä, joka on määritelty kaupungiksi tai esikaupungiksi kaupungistumisasteen mukaan (vastaa Eurostatin DEGURBA-koodia 1 tai DEGURBA-koodia 2) ja jossa on vähintään 50 000 asukasta.

TAI

Hakija on paikallisista hallintoyksiköistä koostuva kaupunkiviranomaisten yhteenliittymä tai ryhmittymä, jolla on organisoidun taajaman oikeudellinen asema ja jossa enemmistö (vähintään 51 %) asukkaista asuu paikallisissa hallintoyksiköissä, jotka on määritelty Eurostatin kaupungistumisasteen (DEGURBA) mukaan kaupungeiksi tai esikaupungeiksi (DEGURBA-koodin 1 tai DEGURBA-koodin 2 mukaisesti) ja joiden yhteenlaskettu kokonaisväkiluku on vähintään 50 000.

TAI

Hakija on kaupunkiviranomaisten yhteenliittymä tai ryhmittymä, jolla ei ole organisoitujen taajamien oikeudellista asemaa ja jossa kaikki mukana olevat kaupunkiviranomaiset (pääasiallinen kaupunkiviranomainen ja asiaan liittyvät kaupunkiviranomaiset) ovat paikallisia hallintoyksiköitä, jotka on määritelty Eurostatin kaupungistumisasteen (DEGURBA) mukaan kaupungeiksi tai esikaupungeiksi (DEGURBA-koodi 1 tai DEGURBA-koodi 2), ja joiden yhteenlaskettu kokonaisväestömäärä (kaupungin pääviranomainen ja asiaan liittyvät kaupunkiviranomaiset) on vähintään 50 000 asukasta.

4. Tukikelpoisuusajaa noudatetaan: hankkeen päättymispäivä on ehdotuspyynnön ja aloitteen vaatimusten mukainen.
5. Talousarvion enimmäisvaatimuksia (enintään 5 miljoonaa euroa EAKR:stä) ja yhteisrahoitusperiaatetta (vähintään 20 prosentin kumppanuuden varmistama osuus) noudatetaan.

6. Kaikki mukana olevat kumppanit (pääasiallinen kaupunkiviranomainen, asiaan liittyvät kaupunkiviranomaiset ja toteutuskumppanit) ovat EU:n jäsenvaltioista.
7. Jos kyseessä on kaupunkiviranomaisten yhteenliittymä tai ryhmittymä, jolla ei ole organisoidun taajaman oikeudellista asemaa, hakemuslomakkeessa esitetään pääasiallinen kaupunkiviranomainen ja asiaan liittyvät kaupunkiviranomaiset.
8. Hakijana olevat kaupunkiviranomaiset (pääasialliset kaupunkiviranomaiset ja/tai asiaan liittyvät kaupunkiviranomaiset) ovat mukana vain yhdessä hanke-ehdotuksessa saman ehdotuspyynnön puitteissa.
9. Hakijana olevia kaupunkien viranomaisia (kaupunkien pääviranomaisia ja/tai kaupunkien muita viranomaisia) ei ole valittu eivätkä ne ole saaneet rahoitusta aiemmasta EUI-IA-ehdotuspyynnöstä.
10. Pääasiallisen kaupunkiviranomaisen laillisen edustajan asianmukaisesti allekirjoittama, muuttamaton vahvistuslomake ladataan sähköiseen tietojenvaihtofoorumiin hakulomakkeen vahvistuslomake-osioon.

Jos joku edellä mainituista vaatimuksista ei täyty, hakemusta ei katsota tukikelpoiseksi eikä sitä arvioida enempää. Hakijoille ilmoitetaan tukikelpoisuustarkastuksen päätyttyä heidän hakemustaan koskevasta päätöksestä (jatketaanko prosessia vai ei).

8.2 STRATEGINEN ARVIOINTI

Ulkopuolisista asiantuntijoista koostuva paneeli tekee tukikelpoisiksi ja hyväksyttäviksi todetuista hakemuksista strategisen arvioinnin. Strategisen arvioinnin osuus hankkeen kokonaisarvioinnin painotuksesta on **70 prosenttia**, ja se koostuu seuraavista kriteereistä:

- **Innovatiivisuus ja relevanssi** (30 %): Missä määrin hakija pystyy osoittamaan, että hanke-ehdotus on uusi ratkaisu, joka tuo lisäarvoa ehdotuspyynnön aiheeseen nähden? Missä määrin ratkaisu on paikallisen tilanteen ja koheesiopolitiikan tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukainen?
- **Kumppanuus ja yhteiskehittäminen** (12 %): Missä määrin kumppanuus on merkityksellistä ja vakaata ehdotetun ratkaisun toteuttamiseksi ja odotettujen tulosten saavuttamiseksi? Missä määrin ehdotus mahdollistaa sidosryhmien, kohderyhmien ja kansalaisten mielekkään osallistumisen ja yhteiskehittämisen?
- **Tulosten ja vaikutusten mitattavuus** (12 %): Missä määrin odotetut tulokset ovat konkreettisia ja realistisia ja heijastavat hankkeen odotettua vaikutusta paikalliseen ympäristöön sekä edunsaajiin/loppukäyttäjiin?

- **Kestävyys ja laajentaminen** (8 %): Missä määrin hanke edistää tunnistetun haasteen pysyvää ratkaisemista? Missä määrin ehdotettu ratkaisu on omavarainen loppuajankohdan jälkeen, ja voidaanko sitä laajentaa, jos se osoittautuu onnistuneeksi?
- **Hankkeen siirrettävyys** (8 %): Missä määrin hanke voidaan siirtää muille kaupunkialueille eri puolilla Eurooppaa?

Kutakin kriteeriä koskevat ohjeelliset arviointikysymykset esitetään EUI-IA-ohjeiden luvussa 3.2 ”Valintaprosessi”.

Strategisen arvioinnin tuloksena ulkopuolinen asiantuntijapaneeli laatii hakemuksista arvion ja asettaa ne paremmuusjärjestykseen strategisen arvioinnin pisteytyksen perusteella. Jatkoon päässeet hakemukset etenevät EY:n suostumuksella operatiiviseen arviointiin. Hakijoille ilmoitetaan strategisen arviointimenettelyn päätyttyä heidän hakemustaan koskevasta päätöksestä (jatketaanko prosessia vai ei).

8.3 OPERATIIVINEN ARVIOINTI

Pysyvä sihteeristö suorittaa operatiivisen arvioinnin, ja sen painoarvo on **30 prosenttia** hankkeen kokonaisarvioinnin painoarvosta. Operatiivisen arvioinnin päätavoitteena on arvioida, onko ehdotus toimiva eli realistinen, johdonmukainen, yhtenäinen, valmis, tehokkaasti hallinnoitava, nopeasti toteutettavissa ja kustannustehokas. Operatiivisessa arvioinnissa arvioidaan seuraavia kriteerejä:

- **Hankkeen suunnittelu ja logiikka** (12 %): Missä määrin työsuunnitelman osatekijät (toimet, suoritukset, tuotokset, indikaattorit) ovat valmiita, realistisia, johdonmukaisia ja yhtenäisiä? Missä määrin ehdotettu hankesuunnitelma johtaa tavoitteiden ja odotettujen tulosten saavuttamiseen?
- **Hankkeen toteuttamiskelpoisuus ja toimintavalmius** (8 %): Missä määrin ehdotuksessa on osoitettu, että se on toteuttamiskelpoinen (toteutettavissa annetussa aikataulussa) ja toimintavalmis?
- **Organisaatiojärjestelyt ja toimintavalmiudet** (5 %): Missä määrin hallinto- ja viestintätoimet ovat tarkoituksenmukaisia ja tukevat hankkeen yleistä toteuttamista?
- **Talousarvio** (5 %): Missä määrin talousarvio on johdonmukainen ja oikeasuhteinen?

Kutakin kriteeriä koskevat ohjeelliset arviointikysymykset esitetään EUI-IA-ohjeiden luvussa 3.2 ”Valintaprosessi”.

Valintalautakunta tekee lopullisen valinnan operatiivisen arvioinnin jälkeen. Hakijoille ilmoitetaan päätöksestä operatiivisen arviointiprosessin päätyttyä.

8.4 ARVIOINNIN PISTEYTYSJÄRJESTELMÄ

Päätöksentekoprosessin apuna käytetään pisteytysjärjestelmää. Kullekin painotetulle kriteerille annetaan pistemäärä 1–10, mikä johtaa hankekohtaiseen keskimääräiseen pistemäärään. Käytössä on seuraava pisteytysasteikko:

9–10 – erinomainen

7–8 – hyvä

5–6 – riittävä

3–4 – huono

1–2 – erittäin huono

Huomioikaa, että jos hanke saa jostakin arviointikriteeristä enintään pistemäärän 4, se hylätään automaattisesti eikä sen käsittelyä jatketa.

Pisteytysjärjestelmää sovellettaessa otetaan huomioon kunkin hanke-ehdotuksen erityiset ansiot, mutta myös saman ehdotuspyynnön yhteydessä jätetyt muut hanke-ehdotukset kilpailuprosessin mukaisesti. Tästä syystä niiden hanke-ehdotusten hakijoille, joita ei ole valittu operatiiviseen arviointiin tai joita ei ole lopullisesti hyväksytty, ei anneta pistemääriä vaan yksityiskohtaiset kommentit kaikista arvioituista kriteereistä.

Hankkeen hakijoiden on huomattava, että valintaprosessin tuloksena valittu hanke ei automaattisesti oikeuta saamaan vastaavaa EU:n avustusta. Jos hankkeen käynnistysvaiheessa määritellyt ehdot eivät täyty (koska hanke ei ole riittävän valmis käynnistettäväksi), valtuutettu yksikkö pidättää itsellään oikeuden lopettaa hanke ja poistaa se EUI-IA:n hyväksymien hankkeiden luettelosta (lisätietoja on EUI-IA-ohjeiden luvussa 4 ”Käynnistysvaihe ja sopimuksenteko”).

8.5 AVUSTUKSEN HAKIJOITA KOSKEVAT POISSULKEMISPERUSTEET

Varainhoitoasetuksen³¹ mukaisesti hakijat voidaan sulkea avustuksen myöntämismenettelyn ulkopuolelle, jos pääasiallinen kaupunkiviranomainen tai henkilöt, joilla on edustus-, päätöksenteko- tai

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>.

valvontavaltuuksia pääasiallisessa kaupunkiviranomaisessa, tai henkilöt, jotka ovat hankkeen toteuttamisen kannalta olennaisia, ovat yhdessä tai useammassa seuraavista poissulkemistilanteista:

- konkurssi-, maksukyvyttömyys- tai likvidaatiomenettelyt,
- verojen tai sosiaaliturvamaksujen maksamiseen liittyvien velvoitteiden rikkominen,
- vakava ammatillinen virhe, mukaan luettuna harhaanjohtaminen,
- petos,
- korruptio,
- rikollisjärjestöön liittyvä toiminta,
- rahanpesu tai terrorismin rahoitus,
- terrorismirikokset tai terroritoimintaan liittyvät rikokset,
- lapsityövoiman käyttö ja muu ihmiskauppa,
- väärinkäytös,
- peiteyhtiön luominen tai peiteyhtiönä toimiminen.

Hakemusprosessin aikana kaikkien hakijoiden on toimitettava hakulomakkeen mukana vakuutus, jossa vahvistetaan, että mitkään edellä mainituista poissulkemisperusteista eivät koske pääasiallista kaupunkiviranomaista ja hankekumppaneita. Tämä ilmoitus sisältyy EEP:n hakemuslomakkeeseen liitettyyn vahvistuslomakkeeseen. Huomioikaa, että pääasiallisen kaupunkiviranomaisen laillisen edustajan on allekirjoitettava vahvistuslomake asianmukaisesti, jotta hakemus voidaan katsoa tukikelpoisuuden tarkistuksessa tukikelpoiseksi.

Valintamenettelyn aikana ja ennen kuin valintalautakunta tekee lopullisen päätöksen avustuksen myöntämisestä, pysyvä sihteeristö tarkastaa hakijat EDES-järjestelmästä (Early Detection and Exclusion System), joka on Euroopan komission perustama järjestelmä unionin taloudellisten etujen suojaamisen vahvistamiseksi ja moitteettoman varainhoidon varmistamiseksi³². Jos pääasiallinen kaupunkiviranomainen löytyy EDES-järjestelmästä, pysyvä sihteeristö ilmoittaa asiasta hakijalle, jolla on tällöin mahdollisuus esittää puolustuksensa ennen valintalautakunnan lopullista päätöstä suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

³² Artikla 142, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046 unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä.

9. KÄYNNISTYSVAIHE AND JA SOPIMUKSENTEKO

Käynnistysvaihe kattaa ensimmäiset kuusi kuukautta ennen hankkeen toteutusvaihetta. Sen tarkoituksena on varmistaa, että kaikki hallinnolliset edellytykset täyttyvät, jotta hankkeen toteuttaminen voidaan aloittaa sujuvasti ja tehokkaasti, ja antaa takeet hankkeen valmiustasosta (hankkeen hallinnointi, hankkeen toteuttaminen, riskinhallinta). Tärkeimmät tässä vaiheessa käsiteltävät seikat ovat hankkeen hallinnointia koskeva koulutus (mukaan lukien raportointi- ja seurantakehyksen käyttöönotto), hankkeen käynnistämistä koskevien hallinnollisten ja oikeudellisten vaatimusten täyttäminen, valintakomitean suositusten sisällyttäminen hankkeeseen, ennakkotarkastus ja valmiustarkastus. Käynnistysvaiheen tavoitteena on myös luoda hedelmällinen yhteistyö hankkeen ja pysyvän sihteeristön välille.

Hankkeen valmiustarkastus on käynnistysvaiheeseen sisällytetty prosessi, jolla pyritään mahdollisimman hyvin ehkäisemään merkittäviä odottamattomia ongelmia hankkeen toteutuksen aikana. Ensimmäisen tason tarkastaja suorittaa hankkeen valmiustarkastuksen ennakkotarkastuksen yhteydessä ja myös pysyvä sihteeristö suorittaa valmiustarkastuksen. Tarkastus kattaa kaikki sellaiset hallinnolliset, rahoitukseen liittyvät ja toiminnalliset kysymykset, jotka todennäköisesti vaikuttavat hankkeen moitteettomaan toteuttamiseen ja hankkeen tavoiteltujen tulosten saavuttamiseen. Valmiustarkastuksessa tutkitaan myös, onko hankkeella luotettava strategia ja riittävä ennakointi hakulomakkeen Riskinhallinta-kohdassa käsiteltujen aiheiden osalta (esim. hankkeen hallinnointi, inhimilliset valmiudet hankkeen toteuttamiseen, hankintamenettelyjen valmiusaste, realistinen aikataulu, hankkeen toteuttamisen oikeudellinen ympäristö, investointeihin liittyvä dokumentaatio, sijaintipaikka ja hallinnolliset luvat...).

Jos käynnistysvaihetta ei saada onnistuneesti päätökseen ehdotetussa kuuden kuukauden määräajassa (jokin edellä mainituista vaiheista ei ole saatettu loppuun tai ennakkotarkastuksen ja/tai valmiustarkastuksen tulos on kielteinen), valtuutetulla yksiköllä on oikeus lopettaa hanke (kun otetaan huomioon, että konsepti ei ole vielä tarpeeksi valmis, jotta se voitaisiin ottaa käyttöön) ja poistaa se EUI-IA:n hyväksytyjen hankkeiden luettelosta. Tällöin hankkeelle maksetaan vain kaksi hankkeen valmistelu- ja käynnistysvaihetta koskevaa kertakorvausta. Jos käynnistysvaihe keskeytyy ennen kuin se saadaan päätökseen (esim. hanke keskeytyy), pääasiallinen kaupunkiviranomainen saa ainoastaan hankkeen valmistelukustannuksiin varatun kiinteän summan.

Onnistunut käynnistysvaihe on ehdoton edellytys sille, että EAKR:n rahoitusta voidaan myöntää hankkeen toteuttamiseen ja hankkeen toteutusvaiheen aloittamiseen.

10. MITEN SAADA APUA

Pysyvän sihteeristön henkilökunta on valmis auttamaan hakijoita kaikissa EUI-IA-ehdotuspyynnön aikaisissa teknisissä kysymyksissä – lisätietoja on EUI:n verkkosivustolla. Lisäksi:

- Pysyvä sihteeristö järjestää hakijaseminaareja eri kaupungeissa eri puolilla Eurooppaa. Hakijaseminaarien päivämäärät ja paikat löytyvät EUI:n verkkosivuilta. Näissä seminaareissa osallistujilla on mahdollisuus varata kahdenvälisiä tapaamisia pysyvän sihteeristön jäsenten ja/tai EY:n edustajien kanssa keskustellakseen hankeideastaan.
- Hankkeen kehittämiseen ja hakemusten jättämiseen liittyvistä erityisnäkökohdista järjestetään verkkokursseja.
- EUI:n verkkosivustolla on kysymys- ja vastausosio, ja myös kahdenvälisiä verkkokonsultaatioita järjestetään.
- Hakemuspaketti (joka koostuu seuraavista osista: tehtävänmäärittely, EUI-IA-ohjeet, tekniset ohjeet sähköistä tietojenvaihtofoorumia (EEP) varten, yksityiskohtaiset ohjeet hakemuslomakkeen täyttämistä, joka on EEP-järjestelmässä saatavilla kaikilla EU:n kielillä, sekä hakemuslomakkeen kohteliaisuutta koskeva valmisteluasiakirja) on saatavilla EUI:n verkkosivustolla.

11. TÄRKEIMMÄT PÄIVÄMÄÄRÄT

- **06/05/2024** – kolmas EUI-IA-ehdotuspyynnön julkaiseminen
- **06/2024 – 10/2024** – hakijaseminaarit ja verkkokonsultaatiot
- **14/10/2024 (14.00 CEST)** – hakulomakkeiden jättämisen määräaika
- **03/2025** – hankkeiden hyväksymistä koskevan lopullisen päätöksen ohjeellinen päivämäärä
- **09/2025** – käynnistysvaiheen päättymispäivä
- **01/10/2025** – kaikkien hyväksytyjen hankkeiden täytäntöönpanon alkamispäivä

Odotamme innolla, että pääsemme pian lukemaan hanke-ehdotuksenne!